

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.10.9.2025

**Pan
Michał Turlej
Prezes Zarządu
Miejskie Przedsiębiorstwo
Wodociągów i Kanalizacji
w Bochni Sp. z o. o.
ul. Majora Bacy 15
32-700 Bochnia**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**P/25/064 Funkcjonowanie spółek komunalnych w województwie małopolskim
oraz sprawowanie nad nimi nadzoru właścicielskiego**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Bochni Sp. z o.o., ul. Majora Bacy 15, 32-700 Bochnia (<i>Spółka</i> lub <i>MPWIK</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Turlej, Prezes Zarządu od 1 sierpnia 2025 r. (<i>Prezes Zarządu</i> lub <i>Prezes</i>) W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Robert Kęsek, p.o. Prezes Zarządu od 19 lutego 2025 r. do 31 lipca 2025 r. (<i>p.o. Prezesa Zarządu</i>), Tomasz Karpierz, p.o. Prezes Zarządu od 25 września do 30 grudnia 2024 r., Prezes Zarządu od 1 stycznia 2025 r. do 19 lutego 2025 r. (<i>Były Prezes Tadeusz Karpierz</i>), Zbigniew Rachwał, Prezes Zarządu od 30 czerwca 2021 r. do 25 września 2024 r. (<i>Były Prezes Zbigniew Rachwał</i>)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działalność spółki i jej rezultaty. 2. Ustalanie i wypłacanie wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2022-2024, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeżeli miały istotny wpływ na zagadnienia objęte kontrolą NIK.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	1. Aleksander Podsiadło, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/80/2025 z 22 kwietnia 2025 r. 2. Tadeusz Woźniak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/103/2025 z 29 lipca 2025 r., upoważnienie nr LKR/126/2025 z dnia 6 października 2025 r.

(akta kontroli str. 1-4, 1580-1581)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

OCENA OGÓLNA

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

W latach 2022-2024 Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Bochni Sp. z o.o. prowadziło zasadniczo w sposób prawidłowy działalność, która koncentrowała się na zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy Miasta Bochnia³ oraz mieszkańców Gminy Bochnia w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków komunalnych, co wynikało z zawartego porozumienia międzygminnego. Ponadto Spółka dostarczała wodę i odbierała ścieki od jednostek organizacyjnych innych gmin zajmujących się zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków na podstawie umów zawartych z ich jednostkami organizacyjnymi, tj. w sposób określony w art. 6 ust. 1a ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków⁴. Wskazane zadania były realizowane w przeważającej mierze zgodnie z przepisami prawa, rzetelnie i gospodarnie, niemniej NIK stwierdziła nieprawidłowości w tym obszarze.

Zastrzeżenia NIK budzi udzielenie przez Spółkę dwóch zamówień publicznych niezgodnie z obowiązującym w Spółce regulaminem, tj. z naruszeniem określonych w nim zasad zachowania uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, przejrzystości postępowania. Polegały one na: zastosowaniu trybu negocjacji z jednym wykonawcą zamiast postępowania w trybie przetargowym w przypadku zamówienia na kompleksowe i sukcesywne świadczenie usług doradztwa z zakresu prawa zamówień publicznych o wartości 336 tys. zł netto oraz sporządzeniu opisu przedmiotu zamówienia o szacowanej wartości 195 tys. zł netto zł na zakup i dostawę samochodu osobowego w sposób ograniczający konkurencyjność innych potencjalnych oferentów w związku z określeniem danych techniczno-użytkowych samochodu zawężających potencjalne oferty do jednego modelu auta. Jako działanie nierzetelne i niegospodarne NIK ocenia wydatkowanie kwoty 24,6 tys. zł na świadczenie usług public relations, pomimo niesporządzenia wymaganego zapisami umowy protokołu odbioru przedmiotu zamówienia. W efekcie zamówione dokumenty zostały przekazane w wersji elektronicznej tylko i wyłącznie ówczesnemu Prezesowi, który nie przekazał tych dokumentów Spółce, tak więc nie mogły być wykorzystane w jej działalności.

W ocenie NIK Spółka była przygotowana organizacyjnie do wykonywania zadań użyteczności publicznej. Prawidłowo zlecała wykonywanie zadań na podstawie umów cywilno-prawnych oraz realizowała zadania inwestycyjne i remontowe zgodnie z zawartymi umowami. Wprowadziła plany i procedury zapewniające ciągłość dostaw i świadczonych usług w związku z pogorszeniem jakości wody lub jej skażeniem, a także podjęła działania w celu poprawy ochrony i zabezpieczenia mienia Spółki m.in. poprzez zapewnienie monitoringu obiektów na terenie oczyszczalni ścieków i zakładu uzdatniania wody oraz zawarcie w 2024 r. umowy na świadczenie kompleksowych usług ochrony osób i mienia, monitorowania kamer CCTV oraz monitorowania systemów alarmowych. Jako działanie nierzetelne NIK ocenia niepodjęcie przez MPWIK działań w celu

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: *Gmina lub Miasto Bochnia*.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 757, dalej: *ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*.

ubezpieczenia posiadanego mienia kluczowego dla prowadzonej działalności według wartości odtworzeniowej. Biorąc pod uwagę znaczny wzrost cen materiałów budowlanych oraz kosztów usług budowlanych w latach 2022-2024, ubezpieczenie przez Spółkę majątku według wartości księgowej brutto nie zapewnia – w przypadku wystąpienia znacznej szkody – wypłaty odszkodowania w kwocie zapewniającej odtworzenie mienia do stanu sprzed szkody.

NIK ocenia jako działanie nierzetelne udzielanie darowizn przez Spółkę na realizację zadań niezwiązanych z przedmiotem działalności określonym w umowie Spółki, przy czym wydatki MWIK w tym zakresie zostały poniesione w latach 2022-2023 w kwocie 15 tys. zł i pozostawały bez wpływu na zdolność Spółki do regulowania zobowiązań.

We wszystkich latach objętych kontrolą Spółka osiągnęła zysk netto, przy czym działalność podstawowa (operacyjna) nie była rentowna. Poniesione straty wyniosły 4 889,7 tys. zł w 2022 r., 4 005,8 tys. zł w 2023 r. oraz 1 351,6 tys. zł. Przyczyną tego stanu był m.in. wzrost kosztów tej działalności w związku ze wzrostem cen energii, środków chemicznych niezbędnych do produkcji wody i oczyszczania ścieków, przy jednoczesnym stosowaniu przez Spółkę do 30 czerwca 2024 r. taryfy zatwierdzonej w 2021 r. W związku z realizowanymi stratami Spółka podjęła w czerwcu 2023 r. działania na rzecz skrócenia obowiązywania taryfy, jednak jej wniosek nie został pozytywnie rozpatrzony przez organ regulacyjny. Spadek straty z działalności podstawowej w 2024 r. wynikał ze wzrostu przychodów ze sprzedaży o 13% w stosunku do 2023 r. w związku z zatwierdzeniem nowej taryfy obowiązującej od lipca 2024 r. uwzględniającej wyższe stawki za dostawę wody i odprowadzanie ścieków oraz ilościowym wzrostem sprzedaży wody o 10,4%, przy wzroście kosztów działalności operacyjnej r/r o 2,4%.

W Spółce prawidłowo ustalano i wypłacano wynagrodzenia stałe Prezesów Zarządu, natomiast nieprawidłowo członków Rady Nadzorczej. Wynagrodzenie zmienne Prezesa zostało uzależnione od poziomu realizacji celów zarządczych, przy czym Rada Nadzorcza⁵ w uchwale Nr 37/VIII/06/17 z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego⁶ oraz uchwałach ją zmieniających nie określiła kryteriów realizacji i rozliczania celu zarządczego dotyczącego realizacji projektów ze środków zewnętrznych, pomimo że została zobowiązana do tego przez Zgromadzenie Wspólników. Stanowiło to działanie nierzetelne i skutkowało przyznaniem z tego tytułu Prezesom Zarządu wynagrodzenia zmiennego za lata 2021 – 2023 w wysokości 21,8 tys. zł.

NIK ocenia jako niezgodne z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami⁷. działania Rady Nadzorczej polegające na przyznaniu Prezesom Zarządu dodatkowych świadczeń w postaci:

- zwrotu kosztów: podróży na zasadach ogólnych, szkoleń podnoszących kompetencje oraz używania samochodu prywatnego do celów służbowych,

⁵ Dalej: *Rada* lub *RN*.

⁶ dalej: *uchwała w sprawie kształtowania wynagrodzenia zarządu*.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1907, ze zm. Dalej: *ustawa o wynagrodzeniach w spółkach*.

- pokrycia kosztów ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków wobec Spółki,
- prawa do płatnej przerwy w wymiarze 36 dni roboczych w każdym roku kalendarzowym,

które nie zostały określone w uchwale Zgromadzenia Wspólników. W związku z przyznaniem tych świadczeń Spółka poniosła w latach 2022-2024 łączne koszty w wysokości 9 tys. zł.

Członkowie Rady Nadzorczej pobierali wynagrodzenie w wysokości określonej w uchwale Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników⁸ Nr 8/2017 z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu nadzorczego⁹, jednak wprowadzone tą uchwałą uregulowania były niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. Wynagrodzenie Przewodniczącego Rady Nadzorczej zostało zwiększone o 20% wartości wynagrodzenia miesięcznego członka Rady Nadzorczej, podczas gdy ustawowy limit takiej podwyżki został określony na poziomie 10%. Skutkowało to zawyżeniem wynagrodzenia Przewodniczących Rady Nadzorczej w latach 2022-2024 o 7,6 tys. zł. Ponadto naliczając i wypłacając wynagrodzenie członkom Rady Nadzorczej, nie uwzględniano przepisów ustaw o budżetach¹⁰, co skutkowało zawyżeniem wypłaconego im wynagrodzenia o 96,4 tys. zł.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działalności spółki komunalnej i jej rezultaty

Opis stanu faktycznego

1.1. Spółka powstała z przekształcenia Rejonowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Bochni w jednoosobową spółkę. W Umowie Spółki wskazano władze Spółki, tj. Zarząd Spółki, Radę Nadzorczą oraz Zgromadzenie Wspólników. Jedynym udziałowcem Spółki od momentu jej powstania była Gmina Miasta Bochnia. Według Umowy Spółki jej działalność miała być prowadzona na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami, a czas jej trwania był nieograniczony.

(akta kontroli str. 5-25)

Przedmiotem działalności Spółki było:

- 1) 36.00.Z – Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody,
- 2) 37.00.Z - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
- 3) 38.21.Z - Obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne,
- 4) 42.21.Z - Roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych,

⁸ Dalej: ZZW.

⁹ Dalej: uchwała w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu nadzorczego.

¹⁰ Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2445, ze zm.), ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2666, ze zm.), ustawa z dnia 16 stycznia 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 (Dz. U. z 2024 r. poz. 123, ze zm.), ustawa z dnia 1 listopada 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2025 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1925).

¹¹ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- 5) 43.39.Z - Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej nie sklasyfikowane,
- 6) 46.90.Z - Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana,
- 7) 47.99.Z - Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami,
- 8) 68.20.Z - Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi,
- 9) 71.11.Z - Działalność w zakresie architektury,
- 10) 71.12.Z - Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne,
- 11) 71.20.B - Pozostałe badania i analizy techniczne.

(akta kontroli str. 18-19)

Gmina Miasta Bochnia 27 marca 2003 r. zawarła z Gminą Bochnia na czas nieokreślony porozumienie komunalne w sprawie powierzenia Gminie Miasta Bochnia zadania publicznego w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Zakres powierzonego zadania obejmował realizację zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców miejscowości Łapczyca, Krzyżanowice, Gawłów, Słomka, Ostrów Szlachecki w oparciu o sieci wykonane ze środków Gminy Bochnia i przekazanych nieodpłatnie na rzecz Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Tarnowie, będącego poprzednikiem prawnym Spółki, z zastrzeżeniem, że cena ta nie może być wyższa niż cena ustalona dla odbiorców z obszaru Miasta Bochnia. W porozumieniu określono ponadto, że realizacja zaopatrzenia w wodę w pozostałych miejscowości Gminy Bochnia w oparciu o sieci wykonane ze środków Gminy Bochnia, stanowiących jej własność, obejmowało odpłatną dostawę wody do sieci administrowanych przez Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Bochni bez popierania opłat za konserwację sieci w tych miejscowościach. Jednocześnie określono, że przy zakupie wody na stacji uzdatniania wody Gminie Bochnia służyć będzie upust w wysokości 15% z tytułu niepełnego zakresu usług świadczonych przez MPWiK.

(akta kontroli str. 291-293)

Decyzją Zarządu Miasta Bochnia z 1 lipca 2002 r. Spółka otrzymała zezwolenie na czas nieoznaczony na prowadzenie działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego zaopatrzenia ścieków, o którym mowa w art. 16 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Jako obszar działania Spółki objęty zezwoleniem wskazano Miasto Bochnia i powiat bocheński. Decyzja ta następnie była dwukrotnie zmieniana. Decyzją Burmistrza Miasta Bochnia z 17 sierpnia 2017 r.¹², obszarem działania Spółki objętym zezwoleniem był w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę teren Gminy Miasta Bochnia oraz Gminy Bochnia (sołectwa Łapczyca, Krzyżanowice, Słomka, Ostrów Szlachecki, Gawłów) – obsługa w ramach porozumienia międzygminnego¹³; w zakresie zbiorowego odprowadzenia ścieków teren Gminy Miasta Bochnia. Następnie decyzją Burmistrza Miasta

¹² Znak: GKIŚ 7002.1.2017

¹³ 23 marca 2003 r. zawarte zostało porozumienie komunalne w sprawie powierzenia Gminie Miasta Bochnia zadania publicznego polegającego na zaspokajaniu potrzeb Gminy Bochnia w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Bochnia z 25 listopada 2024 r.¹⁴ wskazano, że obszar działania Spółki objęty zezwoleniem nie dotyczy działalności Spółki związanej z usługą badawczo-laboratoryjną (badanie próbek wody) wykonywaną odpłatnie dla klienta zewnętrznego.

(akta kontroli str. 242-252, 371, 373-374)

W latach 2022-2024 Spółka prowadziła działalność zgodnie z przedmiotem działalności określonym w umowie Spółki.

(akta kontroli str. 1171-1173)

1.2 W okresie objętym kontrolą Spółka prowadziła, na podstawie zawartych umów oraz ww. porozumienia, działalność obejmującą realizację zadań w sferze użyteczności publicznej, tj. polegającą na: zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz świadczeniu innych usług na rzecz Miasta Bochnia i jej mieszkańców oraz Gminy Bochnia i jej mieszkańców (np. odbiór dowożonych ścieków, udrożnienie kanalizacji, dostawy wody i odbioru ścieków od Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Siedlcu¹⁵). Z działalności tej Spółka zrealizowała przychody w wysokości 20 404,59 tys. zł w 2022 r., 21 613,82 tys. zł w 2023 r. oraz 23 755,84 tys. zł w 2024 r., co stanowiło odpowiednio 84,9%, 83,1% i 80,9% przychodów ze sprzedaży ogółem¹⁶.

Ponadto Spółka realizowała działalność wspierającą wykonywanie zadań o charakterze użyteczności publicznej na terenie innych gmin, tj. dostawę wody na rzecz Gminy Rzeszawa¹⁷ oraz Gminy Nowy Wiśnicz (ich jednostek organizacyjnych), odbiór ścieków od Gminy Rzeszawa (jej jednostki organizacyjnej) oraz odbiór ścieków dowożonych wozami asenizacyjnymi spoza obszaru Miasta Bochnia i Gminy Bochnia. Działalność ta była prowadzona w wyniku zawartych umów z tymi podmiotami na podstawie przepisów kodeksu cywilnego, tj. w sposób określony w art. 6 ust. 1 a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Z działalności tej Spółka zrealizowała przychody w wysokości 3 569 tys. zł w 2022 r., 4 314,7 tys. zł w 2023 r. oraz 5 506,2 tys. zł w 2024 r., co stanowiło odpowiednio 14,8%, 16,6% i 18,8% przychodów ze sprzedaży ogółem.

Ponadto Spółka wykonywała badania w zakresie analizy mikrobiologicznej i fizykochemicznej wody na zlecenie firm lub osób prywatnych, z której osiągnęła w latach 2022-2024 przychody w wysokości 223,1 tys. zł, co stanowiło 0,3% wartości przychodów ogółem zrealizowanych w tym okresie.

(akta kontroli str. 291-293, 297-298, 300-306, 343-348, 1171-1178, 1197, 1159-1164, 1607)

Prezes Zarządu wyjaśnił, że realizacja ww. zadań poza sferą publiczną wynikała z prowadzonej przez Spółkę działalności, której przedmiot został określony

¹⁴ Znak: GKIŚ 7002.1.2024

¹⁵ Spółka utworzona przez Gminę Bochnia.

¹⁶ Przychody Spółki ze sprzedaży ogółem (przed uwzględnieniem wartości zmiany stanu produktu) 24 041,5 tys. zł w 2022 r., 25 996,8 tys. zł w 2023 r. oraz 29 348,9 tys. zł w 2024 r.

¹⁷ Zgodnie z uchwałą nr 1/05/2003 Zarządu z 12 maja 2003 r. Spółka sprzedawała wodę ze Stacji Uzdatniania Wody Gminnemu Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Rzeszawie (do punktu odbioru Krzeczów) po cenie hurtowej, tj. stawkach obejmujących 15% rabat od obowiązujących cen taryfowych

w KRS-ie. Wśród przyczyn wskazał ponadto dbanie o środowisko (odbiór ścieków dowożonych), jak i koniecznością niedopuszczenia do skażenia środowiska (udroźnianie oraz czyszczenie kanalizacji). Jak dodał, Spółka posiadała możliwości techniczne i osobowe do ich wykonywania, a realizacja tych zadań w żaden sposób nie kolidowała ze świadczeniem usług związanych ze sferą działalności publicznej.

(akta kontroli str. 307-324, 337-342, 349-350)

Spółka prowadziła sprzedaż wody oraz odbiór ścieków od Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Siedlcu, pomimo wygaśnięcia 11 umów zawartych z tą spółką. Spółka nie podjęła działań w celu zmiany okresu obowiązywania dotychczasowych umów lub zawarcia nowych (zagadnienie szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 307-324, 337-342, 349-350)

1.3 Funkcjonująca w latach 2022-2024 struktura organizacyjna MPWiK odzwierciedlała specyfikę jej działania, była zgodna z przedmiotem działania Spółki określonym w Umowie Spółki i odpowiadała zadaniom użyteczności publicznej realizowanym przez Spółkę. Zarząd Spółki był jednoosobowy i składał się z Prezesa Zarządu Spółki. Spółka miała regulamin organizacyjny, który określał szczegółowe kompetencje poszczególnych komórek organizacyjnych i ich pracowników.

(akta kontroli str. 80-134)

Według stanu na 31 grudnia zatrudnienie ogółem w osobach (bez członków Zarządu) wynosiło: w 2022 r. – 62, w 2023 r. – 62, w 2024 r. – 65. Liczba pracowników produkcyjnych (fizycznych) wynosiła: w 2022 r. – 42, w 2023 r. – 42, w 2024 r. – 46, a liczba pracowników nieprodukcyjnych (administracja) odpowiednio 20, 20 i 19. Liczba członków Rady Nadzorczej i liczba członków Zarządu Spółki nie zmieniała się i wynosiła odpowiednio pięć i jeden. Wynagrodzenia brutto pracowników ogółem (bez członków Zarządu i RN) wynosiły: w 2022 r. – 4 396 tys. zł, w 2023 r. – 5 419 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 23,3%), w 2024 r. – 5 924 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 34,8%, do 2023 r. wzrost o 9,3%). Średnie wynagrodzenie brutto na pracownika wynosiło w 2022 r. – 5,91 tys. zł, w 2023 r. – 7,28 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 23,2%), w 2024 r. – 7,59 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 28,4%, do 2023 r. wzrost o 4,2%). Wynagrodzenia brutto wypłacone Zarządowi Spółki wynosiły: w 2022 r. – 203 tys. zł, w 2023 r. – 211 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 3,9%), w 2024 r. – 261 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 28,6%, do 2023 r. wzrost o 23,7%). Wynagrodzenia brutto wypłacone członkom RN wynosiły: w 2022 r. – 89 tys. zł, w 2023 r. – 100 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 12,4%), w 2024 r. – 105 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 18%, do 2023 r. wzrost o 5%). Świadczenia na rzecz pracowników wynosiły: w 2022 r. – 158 tys. zł, w 2023 r. – 186 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 18,5%), w 2024 r. – 183 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 16,6%, do 2023 r. spadek o 1,6%).

(akta kontroli str. 1189)

Spółka zawarła pięć umów cywilno-prawnych (zlecenia i o dzieło)¹⁸, w tym:

- w 2022 r. – trzy umowy,
- w 2023 r. – jedną umowę,
- w 2024 r. – jedną umowę.

Przedmiotem tych umów było przeprowadzenie szkolenia w zakresie systemu zarządzania w laboratorium wg wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 oraz konsultacji dotyczących dostosowania dokumentacji do wymagań ww. normy; świadczenie funkcji inspektora ochrony danych osobowych oraz wykonania okresowej kontroli stanu technicznego sprawności obiektów budowlanych. Żadna z ww. umów nie była zawarta z pracownikiem Spółki.

W wyniku badania ww. umów, ustalono że:

- zakres zleconych prac był niezbędny do prowadzenia podstawowej działalności operacyjnej Spółki,
- zlecone prace zostały zrealizowane zgodnie z warunkami wskazanymi w zawartych umowach,
- płatności za przedmiot umów dokonano w terminach wskazanych w umowach,
- nie dochodziło do dublowania zakresu zleconych prac z zakresem obowiązków pracowników Spółki,
- dokonano formalnego, udokumentowanego odbioru prac.

(akta kontroli str. 1036-1089)

1.4. Spółka w latach 2022-2024 nie posiadała strategii działalności (rozwoju), nie sporządzała odrębnych analiz ekonomiczno-finansowych oraz nie uchwałała planów operacyjnych. Nie zostały także przyjęte plany finansowe ani plany rzeczowo-finansowe. Umowa Spółki ani żaden inny dokument Spółki nie nakładały na Spółkę obowiązku sporządzania strategii działalności (rozwoju), planów operacyjnych, planów finansowych lub planów rzeczowo-finansowych.

(akta kontroli str. 57-59, 371, 376)

Główny Księgowy/Prokurent wyjaśnił, że Spółka nie była zobowiązana jakimikolwiek dokumentami wewnętrznymi do opracowania dokumentów strategicznych i operacyjnych np. planów rzeczowo-finansowych, wieloletnich planów strategicznych, uwzględniających cele Spółki oraz ocenę realizacji tych celów. Jak wyjaśnił dalej, Spółka przez wiele lat nie opracowywała planów rzeczowo-finansowych, ponieważ nie było takiego polecenia ze strony Prezesa. W 2024 r. nowy Prezes wydał ustne polecenie przygotowanie takiego planu na 2025 r. Choć dokument przygotowano, to nie został on nigdy formalnie zatwierdzony, ponieważ wkrótce nastąpiła rezygnacja Prezesa z pełnionej funkcji.

(akta kontroli str. 58, 1217-1222, 1608-1627)

W umowie Spółki nie wprowadzono obowiązku przeprowadzania analiz na potrzeby ekonomiczne, finansowe, prawne służących zapewnieniu rzetelnych danych i informacji Zarządowi, RN, Zgromadzeniu Wspólników.

(akta kontroli str. 5-25, 370-372, 376)

¹⁸ Z wyłączeniem kontraktów menadżerskich.

P.o. Prezesa Zarządu wyjaśnił, że bieżący nadzór w Spółce nad uzyskiwanymi przychodami oraz ponoszonymi kosztami Zarząd sprawował m.in. w oparciu o sprawozdania finansowe (rachunek zysków i strat, bilans), które były tworzone systematycznie w okresach miesięcznych, a także w oparciu o inne sprawozdania sporządzane m.in. na potrzeby GUS. Wobec Spółki nie został określony obowiązek sporządzania analiz na potrzeby ekonomiczne, finansowe, prawne. Jak dodał, Zarząd przedstawiał Radzie Nadzorczej i Zgromadzeniu Wspólników o powyższym charakterze. Dane te były przekazywane również do Urzędu Miasta w sporządzanych na potrzeby Urzędu sprawozdaniach.

(akta kontroli str. 371, 376)

W okresie objętym kontrolą Spółka nie posiadała wewnętrznych regulacji dotyczących zarządzania płynnością finansową.

(akta kontroli str. 57)

Główny Księgowy/Prokurent wyjaśnił, że od kiedy pracuje w Spółce (tj. od 2017 r.) nie odnotowano problemów z utrzymaniem bieżącej płynności finansowej. Spółka za poszczególne lata obrotowe corocznie odnotowywała zysk netto i nie musiała korzystać np. z kredytów lub pożyczek w celu sfinansowania działalności bieżącej. Spółka posiadała środki pieniężne pochodzące m.in. z dofinansowań do przeprowadzanych inwestycji oraz wypracowywanych zysków za poszczególne lata. Jak wyjaśnił, w Spółce nie określono w formie formalnych dokumentów sposobu lokowania wolnych środków. Ewentualne sposoby lokowania wolnych środków, tj. zakładanie lokat w bankach, zostały mu przekazane ustnie przez poprzednią główną księgową. Jak dodał, po wygaśnięciu danej lokaty wyszukuje oferty dostępnych lokat w dwóch bankach, w których Spółka ma zgromadzone środki (Bank PKO S.A. oraz Bank Ochrony Środowiska S.A.) i następnie lokuje powtórnie wolne środki na okres kilku miesięcy. Jak dodał, nie dokonywano lokowania wolnych środków w inne instrumenty finansowe np. obligacje, papiery wartościowe etc. Lokaty były jedynym sposobem lokowania wolnych środków.

(akta kontroli str. 57)

1.5. Dynamika kosztów odpowiadała dynamice przychodów Spółki, tj. w każdym kolejnym roku w okresie 2022-2024 przychody i koszty wykazywały tendencję wzrostową. Przychody netto ze sprzedaży wynosiły w 2022 r. – 24 044,6 tys. zł, w 2023 r. 25 999,8 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 8,1%), w 2024 r. – 29 378 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 22,2%, do 2023 r. wzrost o 13%). Jednocześnie rosły koszty działalności operacyjnej, które wynosiły w 2022 r. – 28 934,3 tys. zł, w 2023 r. – 30 005,6 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 3,7%), w 2024 r. – 30 729,6 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 2,4%, do 2023 r. wzrost o 6,2%). Tym samym Spółka corocznie uzyskiwała stratę z działalności podstawowej (sprzedaży), która wyniosła w 2022 r. – 4 889,71 tys. zł, w 2023 r. – 4 005,83 tys. zł, w 2024 r. – 1 351,58 tys. zł (tendencja malejąca w okresie objętym kontrolą).

(akta kontroli str. 1171-1193)

Były Prezes Zbigniew Rachwał wyjaśnił, że głównym powodem osiągniętej straty z działalności podstawowej była kwestia ogromnego wzrostu cen energii (prądu, gazu), cen środków chemicznych niezbędnych do produkcji wody oraz oczyszczania ścieków oraz przeprowadzone remonty, które wpłynęły na wzrost kosztów.

(akta kontroli str. 1162)

Celem zmniejszenia osiąganego straty z działalności podstawowej, Spółka 22 czerwca 2023 r. wystąpiła z wnioskiem o skrócenie obowiązywania taryfy zatwierdzonej w 2021 r. decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie¹⁹ oraz zatwierdzenia nowej taryfy (z wyższymi stawkami za sprzedaż wody). Wody Polskie odmówiły skrócenia okresu obowiązywania taryfy, wskazując m.in., że Spółka nie wykazała wystarczających podstaw do stosowania wyższych cen niż zawartych w taryfie zatwierdzonej w 2021 r. Nowa taryfa została ustalona po wygaśnięciu poprzednio obowiązującej i weszła w życie z dniem 1 lipca 2024 r.²⁰

(akta kontroli str. 253-289)

Były Prezes Zbigniew Rachwał wyjaśnił, że w celu zmniejszenia osiąganych strat poza skierowaniem wnioskiem o skrócenie okresu obowiązywania taryfy, Spółka skoncentrowała się na maksymalnej produkcji i wykorzystaniu własnych źródeł energii (tj. produkcji biogazu na oczyszczalni ścieków i jego wykorzystaniu w działalności Spółki). Skupiono się również na optymalizacji ponoszonych przez Spółkę wydatków.

(akta kontroli str. 1162-1163)

Na koniec każdego roku obrotowego objętego kontrolą Spółka wykazywała zysk netto, tj. za 2022 r. w wysokości 499,5 tys. zł, za 2023 r. w wysokości 1 950 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 290,3%) i za 2024 r. w wysokości 4 676,9 tys. zł (w porównaniu do 2022 r. wzrost o 836,7%, do 2023 r. wzrost o 139,8%).

Głównym czynnikiem wpływającym na finalny wynik finansowy były pozostała działalność operacyjna, tj. uzyskiwane przez Spółkę przychody operacyjne (amortyzacja od wartości środków trwałych powstałych z inwestycji i sfinansowanych dotacjami) oraz przychody finansowe (głównie odsetki od lokat).

Pozostałe przychody z działalności operacyjnej wynosiły 6 879,55 tys. zł w 2022 r., 5 009,25 tys. zł w 2023 r. (w porównaniu do 2022 r. spadek o 27,2%) i 5 091,40 tys. zł w 2024 r. (w porównaniu do 2022 r. spadek o 26%, do 2023 r. wzrost o 1,6%). Pozostałe koszty operacyjne wynosiły 2 772,07 tys. zł w 2022 r., 2 228,14 tys. zł w 2023 r. (w porównaniu do 2022 r. spadek o 19,6%) i 1 07,37 tys. zł w 2024 r. (w porównaniu do 2022 r. spadek o 96,1%, do 2023 r. spadek o 95,2%).

Przychody finansowe zrealizowane przez Spółkę w latach 2022-2024 wyniosły łącznie 7 949,3 tys. zł, w tym 2 064,8 tys. zł w 2022 r., 3 682,1 tys. zł w 2023 r. oraz 2 202,4 tys. zł w 2024 r.

(akta kontroli str. 1171-1192)

W latach 2022-2024 Spółka generowała nadwyżkę finansową²¹ z prowadzonej działalności, której wartość wyniosła 9 908,1 tys. zł w 2022 r., 11 284,8 tys. zł w 2023 r. i 13 868,8 tys. zł w 2024 r. Rentowność sprzedaży brutto²² wyniosła (-) 20,3% w 2022 r., (-) 15,4% w 2023 r. i (-) 4,6% w 2024 r. Rentowność sprzedaży netto²³ wyniosła 2,1% w 2022 r., 7,5% w 2023 r. i 15,9% w 2024 r. Wskaźnik

¹⁹ Decyzja znak: KR.RZT.70.78.2021 z 25 maja 2021 r.

²⁰ Decyzja znak: K.RZT.70.66.2024 z 17 czerwca 2024 r.

²¹ Ustalona wg wzoru: zysk netto + amortyzacja.

²² Ustalona wg wzoru: zysk ze sprzedaży / przychody netto ze sprzedaży netto * 100.

²³ Ustalona wg wzoru: zysk netto / przychody netto ze sprzedaży * 100.

bieżącej płynności finansowej²⁴ wyniósł 18,8 w 2022 r., 3,4 w 2023 r. i 17,3 w 2024 r. Stopa zadłużenia aktywów²⁵ wyniosła 36% w 2022 r., 47% w 2023 r. i 36% w 2024 r. Wskaźnik produktywności majątku²⁶ wyniósł 16,2% w 2022 r., 18,8% w 2023 r. i 24,2% w 2024 r. Wskaźnik ogólnej oceny finansowej²⁷ wyniósł 1,33 w 2022 r., 0,89 w 2023 r. i 1,27 w 2024 r. Stopień zużycia majątku trwałego²⁸ wyniósł 0,56 w 2022 r., 0,61 w 2023 r. i 0,65 w 2024 r. Wartości ww. wskaźników świadczą o dobrej i stabilnej sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki.

(akta kontroli str. 1191-1192)

Główny Księgowy/Prokurent wyjaśnił, że Spółka nie ma wewnętrznych regulacji dotyczących zarządzania płynnością finansową Spółki. Jak wskazał, od czasu kiedy pracuje w Spółce (tj. od 2017 r.), nie odnotowano problemów z utrzymaniem bieżącej płynności finansowej Spółki. Spółka za poszczególne lata obrotowe corocznie odnotowywała zysk netto i nie musiała korzystać np. z kredytów lub pożyczek w celu sfinansowania działalności bieżącej. Spółka posiadała środki pieniężne pochodzące m.in. z dofinansowań do przeprowadzanych inwestycji oraz wypracowywanych zysków za poszczególne lata.

(akta kontroli str. 57)

Sprawozdania niezależnych biegłych rewidentów z badania rocznych sprawozdań finansowych Spółki za lata 2022-2024 potwierdziły, że sprawozdania finansowe przedstawiały rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Spółki oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości²⁹ oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości. Były zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Spółkę przepisami prawa. Zostały sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości.

(akta kontroli str. 1683-1686)

Sprawozdania finansowe oraz sprawozdania z działalności Spółki za lata 2022-2024 zostały rozpatrzone i zatwierdzone w drodze podjęcia uchwał Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników MPWiK. Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej zostało udzielone absolutorium z wykonania przez nich obowiązków, co zostało wyrażone w uchwałach Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników MPWiK.

(akta kontroli str.1501-1526)

Podział zysków Spółki dokonywany był każdorazowo po zbadaniu przez sprawozdań finansowych przez biegłych rewidentów, na podstawie uchwał Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników MPWiK. Zysk netto przeznaczono na:

- za 2021 r. – 250 tys. zł na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, 1 982,8 tys. zł na fundusz rezerwowy, 2 000 tys. zł na dywidendę
- za 2022 r. – 189 tys. zł na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, 310,5 tys. zł na dywidendę,
- za 2023 r. – 120 tys. zł na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, 1 830 tys. zł na fundusz rozwojowy,

²⁴ Ustalona wg wzoru: aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe

²⁵ Ustalona wg wzoru: zobowiązania i rezerwy na zobowiązania / suma aktywów.

²⁶ Ustalony wg wzoru: (przychody ogółem * 100) / aktywa ogółem.

²⁷ Ustalony wg wzoru: (kapitał własny / kapitał obcy) / (majątek trwały / majątek obrotowy).

²⁸ Ustalony wg wzoru: (wartość brutto aktywów trwałych – wartość netto aktywów trwałych) / wartość brutto aktywów trwałych.

²⁹ Dz.U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

- za 2024 r. – 198 tys. zł na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, 4 478,9 tys. zł na fundusz rozwojowy.

(akta kontroli str. 1503, 1509, 1516, 1687)

Zgromadzenie Wspólników uchwala z 2023 r.³⁰ zmieniło przeznaczenie części środków zgromadzonych na funduszu rezerwowym utworzonym z zysku wypracowanego w latach ubiegłych i przeznaczyła je na wypłatę dywidendy w wysokości 23 228,8 tys. zł. Zarząd zwrócił się do Rady Nadzorczej o zajęcie stanowiska w sprawie wniosku Zarządu z dnia 12 marca 2024 r. do Zgromadzenia Wspólników o zawieszenie wykonania tej uchwały w sprawie wypłaty dywidendy. RN pozytywnie zaopiniowała ten wniosek uchwałą nr 20/X/03/2024 z 13 marca 2024 r. Pismem z 12 marca 2024 r. Spółka zwróciła się do Właściciela (Burmistrza Miasta Bochnia) o zawieszenie wykonania ww. uchwały w sprawie wypłaty dywidendy, wskazując m.in. że wypłata dywidendy z funduszu rezerwowego powoduje znaczące ograniczenie możliwości inwestycyjnych MPWiK, gdyż gromadzenie środków jako fundusz rezerwowy Spółki miało na celu przygotowanie przedsiębiorstwa do kolejnych, niezbędnych inwestycji rozwojowych i modernizacyjnych, a ich pozbawienie powoduje zagrożenie dla funkcjonowania infrastruktury krytycznej. Prezes Zarządu wniósł również, aby w ramach zadań własnych Gmina Miasta Bochnia rozpoczęła proces inwestycyjny dostosowania Oczyszczalni ścieków w Bochni do wymogów określonych przepisami ochrony środowiska i rosnących potrzeb aglomeracji bocheńskiej. Wspólnik podtrzymał decyzję o wypłacie dywidendy, czym poinformował w piśmie z 21 marca 2024 r.

(akta kontroli str. 1628-1679, 1683-1686)

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiła sytuacja wymagająca zwołania zgromadzenia wspólników w celu powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia Spółki.

(akta kontroli str. 439-440)

Spółka nie zawierała z Miastem Bochnia umowy rekompensaty za wykonanie usług publicznych służących pokryciu wydatków działalności związanej ze świadczeniem tych usług.

(akta kontroli str. 439-440)

1.6. Wykonywanie przez organy Spółki obowiązków związanych z nadzorem nad jej funkcjonowaniem zostały uregulowane w Umowie Spółki w rozdziale V. *Zarząd Spółki*, rozdziale VI. *Rada Nadzorcza oraz rozdziale VII. Zgromadzenie Wspólników* oraz dodatkowo w Regulaminie Rady Nadzorczej³¹. Zgromadzenie Wspólników nie uchwaliło Regulaminu Pracy Zarządu, pomimo że w § 17 Umowy Spółki wskazano, że *Zarząd działa w oparciu o przepisy prawne, postanowienia niniejszego aktu oraz Regulaminu Pracy Zarządu uchwalonego przez Zgromadzenie Wspólników*.

(akta kontroli str. 1249-1255)

³⁰ Uchwała nr 1/23 z 11 grudnia 2023 r.

³¹ Uchwalony uchwałą nr 2/2014 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników MPWiK z dnia 11 sierpnia 2014 r.

Główny Księgowy/Prokurent wyjaśnił, że od wielu lat zarząd Spółki był jednoosobowy, w związku z czym nie było potrzeby tworzenia dokumentu, który określałby regulamin jego prac.

(akta kontroli str. 57-59)

Rada Nadzorcza była powoływana przez Zgromadzenie Wspólników i składała się z pięciu członków (trzech członków wybieranych przez Zgromadzenie Wspólników oraz dwóch członków wybieranych przez pracowników zatrudnionych w Spółce), w tym przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza. Kadencja Rady Nadzorczej trwała trzy lata.

Do kompetencji Rady należały w szczególności: badanie rocznego sprawozdania finansowego Spółki zarówno co do zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym, badanie sprawozdania Zarządu Spółki oraz wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty, nadzór nad realizacją uchwał Zgromadzenia Wspólników, składanie Zgromadzeniu Wspólników corocznego pisemnego sprawozdania z wyniku badania sprawozdania finansowego oraz sprawozdania zarządu. Jednocześnie Rada została upoważniona w każdym czasie do żądania od Zarządu i pracowników Spółki wszelkich sprawozdań i wyjaśnień, przeglądu ksiąg i dokumentów, sprawdzania bezpośrednio stanu majątkowego Spółki.

(akta kontroli str. 17-26)

Rada Nadzorcza realizowała obowiązki określone w art. 219 § 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych³², tj. przeprowadziła oceny sprawozdań Zarządu z działalności Spółki oraz rocznych sprawozdań finansowych w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami i ze stanem faktycznym, wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku oraz sporządziła i złożyła Zgromadzeniu Wspólników coroczne pisemne sprawozdanie z wyników ww. ocen oraz pisemne sprawozdanie z działalności Rady za każdy rok obrotowy. RN pozytywnie oceniła sprawozdania Zarządu, sprawozdania finansowe oraz wnioski Zarządu w sprawie podziału zysku netto Spółki, przy czym proponowała zmiany w tym zakresie polegające na zwiększeniu kwoty na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych i zmniejszeniu kwoty przeznaczonej na zwiększenie kapitału rezerwowego Spółki. W latach 2022-2024 Rada nie zlecała kontroli zewnętrznych oraz ekspertyz i opinii, natomiast prowadziła bieżący nadzór nad działalnością MPWiK. W ocenie Rady współpraca z Zarządem układała się prawidłowo, Zarząd dostarczał Radzie wyczerpujących informacji o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności Spółki.

W okresie objętym kontrolą zapewniona została ciągłość nadzoru nad działalnością Spółki, a skład osobowy Rady Nadzorczej liczył wymagane 5 osób³³.

(akta kontroli str. 6-7, 13, 19, 1269-1510, 1683-1686)

1.7. Spółka wykonywała działalność sektorową, o której mowa w art. 5 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych³⁴, podlegając tym samym wymogom w zakresie zamówień publicznych przewidzianych dla zamawiających sektorowych. W Spółce przyjęto uregulowania wewnętrzne dla zamówień o wartościach poniżej progów stosowania przepisów Pzp. W okresie

³² Dz. U. z 2024 r. poz. 18, ze zm., dalej: *ksł*.

³³ Od 26 marca 2024 r. do 9 kwietnia 2024 r. skład RN był czteroosobowy w związku z odwołaniem Przewodniczącego RN. Od 1 października 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. skład RN był czteroosobowy z uwagi na oddelegowanie jednego z jej członków do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Spółki.

³⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, ze zm., dalej: *Pzp*

objętym kontrolą w Spółce obowiązywał regulamin zamówień publicznych wprowadzony w 2021 r.³⁵, zastąpiony następnie regulaminem z 2024 r.³⁶
(akta kontroli str. 138-210)

Na podstawie badanej próby³⁷ sześciu zamówień³⁸ o łącznej wysokości 2 064,8 tys. zł netto, które przeprowadzono w oparciu o ww. regulaminy, ustalono, że:

- cztery zamówienia zostały udzielone zgodnie z wymogami zawartymi w ww. regulaminach, w tym zasadą zachowania uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, przejrzystości postępowania oraz proporcjonalności wymagań,
- w przypadku dwóch zamówień stwierdzono nieprawidłowości w procesie ich udzielania dotyczące:
 - zastosowania trybu negocjacji z jednym wykonawcą zamiast postępowania w trybie przetargowym w przypadku zamówienia udzielonego w 2024 r. na kompleksowe i sukcesywne świadczenie usług doradztwa z zakresu prawa zamówień publicznych,
 - sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia udzielonego w 2024 r. na zakup i dostawę samochodu osobowego w sposób ograniczający konkurencyjność innych potencjalnych oferentów, a także wszczęcia zamówienia i poniesienia kosztów zakupu samochodu, pomimo nieujęcia takiego zakupu wśród zaplanowanych przez Spółkę zakupów inwestycyjnych na 2024 r.,
co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- w przypadku zamówienia dotyczącego przeprowadzenia audytu wizerunkowego Spółki wraz z przygotowaniem prezentacji podsumowującej i przedstawienia działań na przyszłość dokonano płatności drugiej transzy wynagrodzenia na rzecz wykonawcy bez uprzedniego sporządzenia wymaganego umową protokołu odbioru przedmiotu zamówienia (zagadnienie szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*). Pozostałe zamówienia zostały zrealizowane zgodnie z warunkami zawartych umów.

³⁵ Regulamin Udzielania Zamówień Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Bochni Sp. z o.o. wprowadzony zarządzeniem nr 2/2021 Prezesa Zarządu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Bochni Sp. z o.o. z dnia 13 maja 2021 r., dalej: *Regulamin udzielania zamówień z 2021 r.*

³⁶ Regulamin Udzielania Zamówień Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Bochni Sp. z o.o. wprowadzony uchwałą nr 1/11/2024 Zarządu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Bochni Sp. z o.o. z dnia 1 listopada 2024 r., dalej: *Regulamin udzielania zamówień z 2024 r.*

³⁷ Doboru próby dokonano w sposób celowy z uwzględnieniem wartości zamówienia i jego przedmiotu.

³⁸ 1) Kompleksowe i sukcesywne świadczenie usług doradztwa z zakresu prawa zamówień publicznych (2024 r.), 2) Przeprowadzeniu audytu wizerunkowego Spółki wraz z przygotowaniem prezentacji podsumowującej i przedstawieniem działań na przyszłość (2024 r.), 3) Zakup i dostawa samochodu osobowego dla Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Bochni Sp. z o.o. (2024 r.), 4) Wykonanie w formule zaprojektuj i wybuduj instalacji fotowoltaicznej na terenie obiektów Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Bochni Sp. z o.o. (2023 r.), 5) Wykonanie remontu przepompowni ścieków sanitarnych (2024 r.), 6) Świadczenie kompleksowych usług ochrony osób i mienia, monitorowania kamer CCTV oraz monitorowania systemów alarmowych w obiektach Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Bochni Sp. z o.o. (2024 r.)

1.8. W rocznych planach remontów i inwestycji zaplanowano do realizacji zadania inwestycyjne i remontowe w wysokości odpowiednio 974 tys. zł i 5 221 tys. zł na 2022 r., 269 tys. zł i 6 146 tys. zł na 2023 r. oraz 790 tys. zł i 9 795 tys. zł na 2024 r. Wykonanie tych zadań w stosunku do planu wynosiło odpowiednio: za 2022 r. – 1 207 tys. zł (124%) i 2 364 tys. zł (45%), za 2023 r. – 900 tys. zł (335%) i 2 204 tys. zł (36%), za 2024 r. – 2 382 tys. zł (302%) i 3 526 tys. zł (36%).

(akta kontroli str. 1190, 1420-1434)

Prezes Zarządu wyjaśnił, że przyczyną niepełnego wykonania planowanych kosztów w zakresie prac remontowych było osiąganie przez Spółkę straty na działalności podstawowej, a zrealizowanie prac remontowych w pełnym zakresie przyczyniłoby się do powiększenia straty na tej działalności.

Z kolei w sprawie przyczyn wykonania nakładów inwestycyjnych ponad wartości planowane wskazał, że w związku z wykonaniem prac remontowych w mniejszym zakresie postanowiono przeznaczyć niewykorzystane środki na inwestycje, ponieważ koszty zrealizowanych inwestycji nie są księgowane jednorazowo w koszty działalności podstawowej tylko są rozłożone w czasie poprzez odpisy amortyzacyjne i w nieznacznym stopniu wpływają na wynik finansowy danego roku. Ponadto w planach na lata 2023-2024 nie ujęto wszystkich nakładów na inwestycję, np. na instalację fotowoltaiczną w związku z podjęciem decyzji o ich wykonaniu po zatwierdzeniu planów.

(akta kontroli str. 1217-1222, 1413-1423)

W wyniku badania wybranych³⁹ trzech zadań inwestycyjnych⁴⁰, na łączną kwotę 1 472,2 tys. zł, oraz trzech zadań remontowych⁴¹, na łączną kwotę 4 405,8 tys. zł netto, ustalono, że:

- wykonanie pięciu z nich zostało zaplanowane na poszczególne lata, potrzeba ich realizacji wynikała z bieżących potrzeb i służyła prowadzeniu działalności Spółki,
- wykonanie jednego zadania inwestycyjnego (zakup samochodu osobowego Skoda Kodiaq) nie zostało przez Spółkę ujęte wśród planowanych inwestycji (zagadnienie szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*),
- wszystkie zadania inwestycyjne i remontowe objęte badaniem zrealizowane były przez wykonawców zewnętrznych,
- umowy zawarte z wykonawcami zewnętrznymi zadań remontowych/inwestycyjnych zostały zrealizowane zgodnie z określonymi w nich warunkami, w szczególności:
 - prawidłowo udokumentowano realizację zadań w protokołach odbioru i dokumentacji finansowo-księgowej (tj. faktury, potwierdzenia przelewów, ewidencja księgowa wydatków),

³⁹ Doboru próby dokonano w sposób celowy z uwzględnieniem wartości zakończonych inwestycji i remontów oraz przedmiotu zadania (w tym 1 zadanie remontowe i 2 zadania inwestycyjne, które objęto badaniem w zakresie zgodności procesu udzielenia zamówienia z regulaminem).

⁴⁰ Wykonanie w formule zaprojektuj i wybuduj instalacji fotowoltaicznej na terenie obiektów Spółki o wartości 1 016,8 tys. zł netto; dostawa, montaż i uruchomienie dmuchawy promieniowej na oczyszczalni ścieków o wartości 276,9 tys. zł netto; zakup i dostawa samochodu osobowego o wartości 178,5 tys. zł netto

⁴¹ Remont przepompowni ścieków sanitarnych o wartości netto 436,3 tys. zł; remont kanalizacji sanitarnej metodą bezrozkopową w ul. Floris w Bochni o wartości 549,5 tys. zł; awaryjny remont stropu i koryt dopływowych w pomieszczeniu krat na oczyszczalni ścieków o wartości 1 996,1 tys. zł

- zadania co do zasady zrealizowano w terminach wynikających z zawartych umów i odebrane w terminach uzgodnionych ze Spółką (Spółka w jednym przypadku, w którym wystąpiły okoliczności do tego uprawniające, naliczyła i wyegzekwowała od wykonawcy zapłatę kar umownych w wysokości 33 tys. zł⁴²),
 - wykonawcy/dostawcy otrzymali wynagrodzenie po spełnieniu warunków określonych w umowach,
- wyremontowane lub nowo wytworzone/nabyte składniki majątkowe zostały wprowadzone do użytkowania i były wykorzystywane w działalności Spółki.

(akta kontroli str. 647-667, 698-753, 845-986, 987-1015, 1016-1035, 1217-1222)

Spółka dokonała wydatków inwestycyjnych w wysokości 27,6 tys. zł na punkt pomiarowy w związku z wybudowanymi nowymi połączeniami sieci wodociągowej i zachowania prawidłowego bilansu wody w strefach DMA (*District Metered Area*), które nie zostały ujęte w Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji.

(akta kontroli str.1217-1222)

Prezes wyjaśnił, że wydatkowanie środków inwestycyjnych wynikało z bieżących potrzeb Przedsiębiorstwa w celu zapewnienia ciągłości dostaw.

(akta kontroli. str. 1218, 1221)

Spółka ubezpieczała swój majątek. Zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmował następujące ryzyka: ogień i inne żywioły, kradzież z włamaniem i rabunkiem oraz dewastacje (przy środkach trwałych i pozostałym wyposażeniu) oraz wszystkie ryzyka dla sprzętu elektronicznego. Ubezpieczeniem objęte były nieruchomości i ruchomości oraz odpowiedzialność cywilna. Suma ubezpieczenia nieruchomości i ruchomości wynosiła łącznie odpowiednio w okresie:

- od 29 czerwca 2021 r. do 28 czerwca 2022 r. – 31 131,9 tys. zł, 54 644,6 tys. zł,
- od 29 czerwca 2022 r. do 28 czerwca 2023 r. – 31 846,7 tys. zł, 54 644,6 tys. zł,
- od 29 czerwca 2023 r. do 28 czerwca 2024 r. – 31 858,6 tys. zł oraz 55 226,5 tys. zł,
- od 29 czerwca 2024 r. do 28 czerwca 2025 r. – 31 858,6 tys. zł, 56 529,7 tys. zł

Dodatkowo w ubezpieczeniu uwzględniono klauzulę podnoszącą wartość uszkodzonego mienia o 1 mln zł oraz klauzulę katastrofy budowlanej również w wysokości 1 mln. zł. Wskazane składniki majątku Spółki były ubezpieczone wg wartości księgowej brutto, a nie wg wartości odtworzeniowej, która odpowiada kosztom odtworzenia mienia do stanu nowego, ale nieulepszanego z uwzględnieniem kosztów, które są niezbędne, aby to mienie odtworzyć (zagadnienie szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

W sierpniu 2023 r. doszło do zawalenia się części stropu nad czerpnią ścieków na oczyszczalni ścieków przy ul. Krzyżanowickiej w Bochni. Wartość szkody oszacowano na kwotę 3 420 tys. zł. Ubezpieczyciel w piśmie z 30 stycznia 2025 r. odmówił uznania odpowiedzialności za przedmiotową szkodę, a tym samym odmówił wypłaty odszkodowania, wskazując, że *W oparciu o zgromadzony materiał dowodowy stwierdzono, że zawalenie części stropu nad komorą czerpalną (kratami) spowodowane było agresywnym działaniem środowiska ścieków na*

⁴² Spółka pomniejszyła płatność za ostatnią fakturę o wartość kar umownych.

konstrukcje żelbetonowe połączone z okresem użytkowania obiektu (...) Zatem zgodnie z obustronnie akceptowanym warunkami umowy ubezpieczenia zgłoszone zdarzenie i szkoda nie stanowi zdarzenia objętego Umową i jest wyłączone z zakresu ochrony ubezpieczenia w ramach zawartej umowy.

Zgodnie z oświadczeniem złożonym przez Prokurenta (Głównego Księgowego), Spółka nie zamierza zostawić tej sprawy bez odpowiedzi. W tej chwili trwają konsultacje prawne co do podjęcia dalszych kroków w celu uzyskania odszkodowania.

(akta kontroli str. 399-437, 1545-1573, 1577)

W latach 2022-2024 Spółka nie składała do Wojewody Małopolskiego wniosku w sprawie wpisania obiektów, w których jest posiadaniu lub użytkowaniu mających istotne znaczenie dla funkcjonowania miasta, których zniszczenie lub uszkodzenie może stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, o których mowa w art. 5 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia⁴³. Obiekty i urządzenia Spółki były wpisane do tej ewidencji na podstawie decyzji Wojewody Małopolskiego z 1999 r., po czym zostały wykreślone zgodnie z decyzją Wojewody z dnia 8 marca 2001 r.

Były Prezes Zbigniew Rachwał wyjaśnił, że Spółka była umieszczona w tej ewidencji, ale została z niej wykreślona przez Wojewodę i nie widział przesłanek do wnioskowania o ponowny wpis do ewidencji.

Były Prezes Tadeusz Karpierz wyjaśnił, że o możliwości wpisu do ww. ewidencji został poinformowany pismem z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego z 30 października 2024 r., ale nie złożył wniosku o wpis, ponieważ Spółka nie posiadała wystarczających wymaganych ustawą zabezpieczeń dla infrastruktury krytycznej Spółki i była w trakcie poszukiwania środków finansowych na wykonanie takich zabezpieczeń. Wskazał również, że w okresie kierowania przez niego Spółką wykonano dwa wewnętrzne ogrodzenia, podwyższono ogrodzenie nad Rabą nad ujęciem wody, wprowadzono monitoring zakładu stacji uzdatniania wody i ujęcia wody oraz dostępy elektroniczne do pomieszczeń.

Prezes wyjaśnił, że Spółka nie złożyła wniosku o wpis do ww. ewidencji, ponieważ nie było to obowiązkowe. W dniu 9 września 2025 r. Spółka złożyła do Wojewody Małopolskiego wniosek o wpis obiektów Spółki do ewidencji obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie na terenie województwa małopolskiego. W dniu 15 października 2025 r. Wojewoda Małopolski wydał decyzję o wpisaniu do ewidencji obiektów należących do Spółki, tj. Zakładu Uzdatniania Wody, oczyszczalni ścieków, ujęcia powierzchniowego na rzece Raba oraz trzech zbiorników wody.

(akta kontroli str. 1593-1606 1099-1105, 1159-1170, 1692-1697)

W wyniku przeprowadzonego w 2024 r. przetargu nieograniczonego Spółka zawarła umowę na świadczenie od 1 stycznia 2025 r. kompleksowych usług ochrony osób i mienia, monitorowania kamer CCTV oraz monitorowania systemów alarmowych. Wykonawca usług miał koncesję Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie usług ochrony osób i mienia realizowanych w formie bezpośredniej ochrony fizycznej oraz zabezpieczenia technicznego, ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej oraz wpisy na listę kwalifikowanych pracowników ochrony.

⁴³ Dz.U. z 2025 r. poz. 532.

W odpowiedzi na pytanie zadane Prezesowi o to, w jaki sposób Spółka zabezpieczała swoje obszary, obiekty i urządzenia przed dostępem do nich osób nieuprawnionych i innymi formami nieuprawnionej ingerencji w okresie przed zawarciem ww. umów dotyczących świadczenia usług ochroniarskich, Prezes Zarządu wyjaśnił, że Spółka dodatkowo zleciła tej samej agencji na okres od 7 października do 31 grudnia 2024 r. ochronę fizyczną obiektu – Zakładu Uzdatniania Wody zlokalizowanego w Bochni. Ponadto wskazał, że Spółka zabezpieczała swoje obszary, obiekty i urządzenia przed dostępem do nich osób nieuprawnionych poprzez stały monitoring za pomocą systemu kamer, obecność pracowników Spółki przez 24h na dobę oraz ogrodzenie wybranych obiektów.

W ramach działań mających na celu poprawę ochrony i zabezpieczenie mienia Spółki:

- wprowadzono monitoring obiektów na terenie oczyszczalni ścieków (w 2023 r.),
- przeprowadzono modernizację punktów kontroli dostępu na terenie zakładu uzdatniania wody, polegającą na wykonaniu nowej części instalacji oraz rozszerzenia systemu o trzy dodatkowe punkty dozoru w budynku administracji (w 2024 r.),
- wykonano prace związane z ogrodzeniem nieruchomości, tj. na terenie ujęcia wody dotychczasowe ogrodzenie zostało zastąpiono nowym o wysokości 2,2 m, na terenie zakładu uzdatniania wody wybudowano nowe ogrodzenie wraz z dwiema bramami automatycznymi (w 2024 r.),
- zmodernizowano monitoring na terenie zakładu uzdatniania wody polegający na tym, że do dotychczas funkcjonującego systemu obejmującego sześć kamer wykonano nową instalację oraz zamontowano 16 dodatkowych kamer z detekcją ruchu oraz zamontowano cztery kamery z detekcją ruchu na terenie ujęcia wody (w 2024 r.).

(akta kontroli str. 668-697, 1099-1105, 1413-1415, 1418-1434)

1.9. W Spółce obowiązywały plany i procedury zapewniające ciągłość dostaw i świadczonych przez Spółkę usług w związku z pogorszeniem jakości wody lub jej skażeniem.

(akta kontroli str. 378-391, 458-466)

1.10. W latach 2022-2024 Spółka nie miała regulacji wewnętrznych (procedur, strategii biznesowej etc.) dotyczących udzielania darowizn oraz realizacji działań sponsoringowych i ponoszonych kosztów w tym zakresie.

Były Prezes Zbigniew Rachwał wyjaśnił, że Zarząd nie widział potrzeby i celu opracowania procedur dotyczących prowadzenia działań sponsoringowych, w przypadku darowizn ich kwoty były stosunkowo niewielkie i wprowadzenie regulaminu mogłoby zachęcać do występowania o darowizny.

(akta kontroli str. 1574-1575)

Prezes wyjaśnił, że dotychczasowa skala działań w zakresie darowizn i sponsoringu była marginalna, co nie generowało potrzeby tworzenia odrębnych procedur. Każda decyzja była podejmowana ad hoc przez Zarząd, bez potrzeby ustalania jednolitych wytycznych, a decyzje były podejmowane w oparciu o wewnętrzne wartości i ocenę korzyści reputacyjnych lub społecznych. Wskazał również, że Spółka prowadzi obecnie prace nad uregulowaniem zasad udzielania darowizn i sponsoringu w ramach szerszego przeglądu polityk wewnętrznych.

(akta kontroli str. 1544)

Na działania sponsoringowe Spółka poniosła wydatki w łącznej wysokości 13 tys. zł netto, w tym po 1 tys. zł w 2022 r. i 2023 r. oraz 11 tys. zł w 2024 r. Wydatkowane środki przeznaczone były na sponsoring w latach 2022-2024 odbywającego się w Bochni Międzynarodowego Memoriału Szachowego (łącznie 3 tys. zł) oraz 10 tys. zł w 2024 r. na działalność Bocheńskiego Klubu Sportowego (w formie umowy na usługi marketingowe).

(akta kontroli str. 483-503)

Były Prezes Zbigniew Rachwał wyjaśnił, że działania sponsoringowe miały na celu wsparcie lokalnych inicjatyw, poprawę wizerunku przedsiębiorstwa oraz dotarcie do mieszkańców, w tym szczególnie do młodzieży z informacją dotyczącą oszczędności wody oraz właściwego korzystania z systemów kanalizacyjnych. Wskazał, że w czasie imprez w formie banerów eksponowano informacje z tym związaną, a sponsorowani przedstawiali sprawozdania ze zrealizowanych działań.

(akta kontroli 1574-1575)

Spółka przekazała darowizny pieniężne w łącznej wysokości 15 tys. zł. Cele, na które udzielono darowizny, nie były związane z celami określonymi w Umowie Spółki, co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 5-25, 467-482)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2023-2025 (do 30 października) Spółka nie podjęła działań w celu aneksowania okresu obowiązywania dotychczasowych 11 umów zawartych z Gminnym Zakładem Wodociągów i Kanalizacji w Siedlcu (jednostka organizacyjna Gminy Bochnia) lub zawarcia nowych umów, co było działaniem nierzetelnym. W efekcie Spółka prowadziła dalszą sprzedaż wody lub odbiór ścieków, pomimo wygaśnięcia okresu obowiązywania tych umów.

Powyższe dotyczyło:

- 1) Umowy nr z/8451 na dostarczanie wody do miejscowości Majkowice (wodomierz główny zlokalizowany w studni wodomierzowej, nr działki 1387/3). Umowa została zawarta 1 stycznia 2018 r. na czas określony do dnia 31 grudnia 2023 r.
- 2) Umowy nr z/8433 na dostarczanie wody do miejscowości Proszówki (wodomierz główny zlokalizowany w studni wodomierzowej, zakres eksploatacji przyłącza kończy się na wysokości działki nr 227 w miejscowości Bochnia, na zaworze odcinającym). Umowa została zawarta 1 stycznia 2021 r. na czas określony do dnia 31 grudnia 2023 r.
- 3) Umowa nr z/809 na dostarczanie wody do miejscowości Cikowice (wodomierz główny zlokalizowany w studni wodomierzowej, nr działki 1585). Umowa została zawarta 1 stycznia 2021 r. na czas określony do dnia 31 grudnia 2023 r.
- 4) Umowy nr z/836 na dostarczanie wody do nieruchomości Pogwizdów – hydrofornia. Umowa została zawarta 18 czerwca 2015 r. na czas określony do dnia 31 grudnia 2017 r.
- 5) Umowy nr z/8431 na dostarczanie wody do miejscowości Brzeźnica (wodomierz główny zlokalizowany w studni wodomierzowej, na granicy

miejscowości Gmina Bochnia ul. Brzeźnicka, działka nr 6997). Umowa została zawarta 1 stycznia 2021 r. na czas określony do dnia 31 grudnia 2023 r.

6) Umowy nr z/813 na dostarczanie wody do miejscowości Gierczyce (wodomierz główny, dz. nr 760). Umowa została zawarta 1 stycznia 2021 r. na czas określony do dnia 31 grudnia 2023 r.

7) Umowy nr z/8432 na dostarczanie wody do miejscowości Gorzków (wodomierz główny zlokalizowany w studni wodomierzowej na dz. nr 170). Umowa została zawarta 1 stycznia 2021 r. na czas określony do dnia 31 grudnia 2023 r.

8) Umowy nr z/835 na dostarczanie wody do miejscowości Gorzków (wodomierz główny zlokalizowany w studni wodomierzowej na dz. nr 232/1). Umowa została zawarta 1 stycznia 2021 r. na czas określony do dnia 31 grudnia 2023 r.

9) Umowy nr z/871 na dostarczanie wody do miejscowości Łapczyca/Moszczenica (wodomierz główny zlokalizowany w komorze wodomierzowej na dz. nr 350/4). Umowa została zawarta 28 czerwca 2021 r. na czas określony do dnia 28 czerwca 2023 r.

10) Umowy nr z/8434 na odbiór ścieków z miejscowości Krzyżanowice (ściekomierz zlokalizowany w studni wodomierzowej nr działki: 94. Umowa została zawarta 1 stycznia 2021 r. na czas określony do dnia 31 grudnia 2023 r.

11) Umowy nr z/8435 na odbiór ścieków z miejscowości Słomka (ściekomierz zlokalizowany w studni wodomierzowej nr działki: 70). Umowa została zawarta 1 stycznia 2021 r. na czas określony do dnia 31 grudnia 2023 r.

(akta kontroli str. 307-324, 337-342, 349-350)

Były Prezes Zbigniew Rachwał wyjaśnił, że nie pamięta przyczyn braku sporządzenia nowych umów lub aneksów. Druga strona nie sygnalizowała również nic, że umowy wygasły. Z uwagi na fakt, że nie było problemów z płatnościami (płatności były realizowane przez Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Siedlcu na bieżąco), nie zwrócił uwagi, że umowy wygasły. Cenę po jakich Spółka realizowała sprzedaż była zgodna z obowiązującymi w tym okresie zasadami, tj. sprzedaż indywidualna, hurtowa oraz zbiorcza i przyjętymi dla poszczególnych form, tj. indywidualna i zbiorcza, na podstawie ceny określonej w taryfie, a hurtowa stanowiła 85% ceny taryfowej.

(akta kontroli str. 1162,1682)

2. Spółka udzieliła zamówienia o wartości 336 tys. zł na świadczenie usług doradztwa z zakresu prawa zamówień publicznych niezgodnie z wymogami § 8 ust. 2 Regulaminu udzielania zamówień z 2024 r., tj. w oparciu o przeprowadzone negocjacje z jednym wykonawcą, zamiast w trybie przetargowym. W przypadku zamówień o wartości powyżej 130 tys. zł netto, ale mniejszej niż progi unijne, podstawowym trybem udzielenia zamówienia jest przetarg prowadzony jako nieograniczony albo ograniczony. Stanowiło to również działanie niezgodne z § 1 ust. 6 pkt 1 tego regulaminu, zgodnie z którym *udzielając zamówienia należy kierować się zasadą zachowania uczciwej konkurencji*. Spółka 1 listopada 2024 r., na podstawie negocjacji przeprowadzonych z jednym podmiotem, zawarła umowę nr 21/11/2024 z firmą Investido, której przedmiotem było kompleksowe i sukcesywne świadczenie usług doradztwa z zakresu prawa zamówień publicznych. Umowa została zawarta na okres od 1 listopada 2024 r. do 31 października 2028 r. Za prawidłowe wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły stałe wynagrodzenie w wysokości 7 000 zł

netto miesięcznie. Tym samym całkowita wartość umowy, w przypadku jej realizacji za cały okres na jaki została zawarta⁴⁴, wyniosłaby minimum 336 000 zł netto (wynagrodzenie to mogło ulec zwiększeniu, ponieważ oprócz wynagrodzenia stałego, wykonawcy, zgodnie z § 4 ust. 2 umowy, przysługiwało dodatkowe wynagrodzenie w przypadku reprezentacji zamawiającego przed KIO oraz innymi instytucjami).

(akta kontroli str. 823-844)

Odpowiadając na pytanie, jakie były przyczyny zawarcia ww. umowy w oparciu o przeprowadzone negocjacje z jednym wykonawcą, a nie w oparciu o procedurę przetargową, Były Prezes Tadeusz Karpierz wyjaśnił, że przyczyną był czas i potrzeba przeprowadzenia szybko przetargów. Jak dodał, nie pamięta dlaczego umowa została zawarta na taki okres. Jak wyjaśnił, był przekonany, że umowa została zawarta zgodnie z Regulaminem udzielania zamówień z 2024 r., a pracownik Spółki poinformował go, że umowa może zostać zawarta na podstawie negocjacji.

(akta kontroli str. 1100-1101)

NIK zwraca uwagę, że w §1 ust. 1 ww. Regulaminu wskazano, że ma on zastosowanie do zamówień udzielanych przez Spółkę z wyłączeniem m.in., zamówień: na specjalistyczne usługi doradcze, prawne, techniczne, inżynierskie, których wartość szacunkowa nie przekracza 130 tys. zł netto.

W §1 ust. 12 Regulaminu określono sytuację w których Zamawiający może przeprowadzić postępowanie w trybie negocjacji z jednym Wykonawcą, tj. *Ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego, w szczególności w przypadku awarii, siły wyższej (przypis: Za siłę wyższą uważane będą zdarzenia zewnętrzne, nagłe i niemożliwe do przewidzenia zdarzenia negatywnie oddziałujące na funkcjonowanie Zamawiającego na przykład klęski żywiołowe, pożary, powodzie, strajki, przerwy w dostawie mediów, epidemie chorób lub wszelkie inne okoliczności lub przyczyny niezależne od Zamawiającego), sytuację kryzysową (np.: potrzeba zapewnienia bezpieczeństwa lub ciągłości działania), etc., której Zamawiający nie mógł przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia poniżej kwoty progu unijnego, nie stosuje się niniejszego Regulaminu przy równoczesnym obowiązku stosowania reguł wynikających z ustawy z dnia 27.08.2009r. o finansach publicznych. Zamówienie, o którym jest mowa w zdaniu pierwszym może być przeprowadzone, jako negocjacje z jednym Wykonawcą.*

W § 2 ust. 2 pkt 20 Regulaminu wartość zamówienia zdefiniowano jako całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przed wszczęciem postępowania przez właściwy dział zamawiającego z należytą starannością.

Jednocześnie w § 8 Regulaminu wskazano, że dla zamówień o wartości powyżej 130 000 zł netto, ale mniejszej niż progi unijne podstawowym trybem udzielania zamówienia jest przetarg ograniczony oraz przetarg nieograniczony.

Tym samym przedmiotowe zamówienie powinno zostać przeprowadzone w trybie przetargowym, ponieważ nie zachodziły przesłanki określone w §1 ust. 12 Regulaminu. Ponadto całkowita wartość umowy (w przypadku jej realizacji za

⁴⁴ Spółka 30 grudnia 2024 r. odstąpiła od umowy z firmą Investido.

cały okres na jaki została zawarta) wyniosłaby minimum 336 000 zł netto, tj. powyżej kwoty określonej w § 1 ust. 1 lit. c Regulaminu, która uprawniała Spółkę do pominięcia procedury przetargowej.

3. Opis przedmiotu zamówienia w ramach postępowania przetargowego znak: 01/11/2024 został sporządzony w sposób ograniczający konkurencyjność innych potencjalnych oferentów, tj. niezgodnie z wymogami § 1 ust. 6 pkt 1 Regulaminu udzielania zamówień z 2024 r.

Opis przedmiotu zamówienia w ramach postępowania przetargowego znak: 01/11/2024 pn. *Zakup i dostawa samochodu osobowego dla Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Bochni Sp. z o.o.* zawierał wymagane przez Spółkę dane techniczno-użytkowe (m.in. silnik wysokoprężny zasilany olejem napędowym o pojemności skokowej minimum 1900 cm³, napęd 4x4, minimalna moc silnika 120 kW, szerokość maksymalna wraz z lusterkami bocznymi 2 150 mm) zawężające potencjalne oferty do jednego modelu auta, tj. Skody Kodiaq, ograniczając tym samym konkurencyjność oferentów w zakresie innych marek i modeli samochodów osobowych. Powyższe było niezgodne z wymogami § 1 ust. 6 pkt 1 Regulaminu udzielania zamówień z 2024 r., zgodnie z którym *udzielając zamówienia należy kierować się zasadą zachowania uczciwej konkurencji, równego traktowania Wykonawców, przejrzystości postępowania (...)*. W wyniku złożonej oferty przez jednego wykonawcę i zawartej z nim umowy, Spółka poniosła wydatek na realizację tego zamówienia w kwocie 178 536,59 zł netto (219 600 zł brutto).

(akta kontroli 845-959)

Były Prezes Tadeusz Karpierz wyjaśnił, że decyzję o tym, że ma być m.in. SUV z napędem 4x4 z silnikiem diesla podjął on, po uprzednim omówieniu tego tematu z Panią Burmistrz oraz Radą Nadzorczą Spółki. Dalej wyjaśnił, że auto miało służyć do jazdy głównie poza miasto, a w przypadku takiej potrzeby również w teren. SUV z napędem 4x4 był potrzebny żeby wjechać w obszary, gdzie nie ma dróg asfaltowych, na teren prowadzonych przez Spółkę robót, awarii etc. Hak był potrzebny, żeby móc np. podpiąć przyczepę z agregatem. Jak wyjaśnił, samochód miał służyć nie tylko jemu, ale wszystkim pracownikom Spółki zgodnie z potrzebami. Ze względu na moc i spalanie silnika zasilanego paliwem uznał, że samochód napędzany silnikiem wysokoprężnym (diesel) będzie bardziej oszczędny niż silnik benzynowo hybrydowy. Jak dodał miał doświadczenie w jeździe autem benzynowo hybrydowym i auto takie potrafiło spalać kilkanaście litrów paliwa na 100 km jazdy.

(akta kontroli str. 1101-1102)

NIK zwraca uwagę, że nowoczesne konstrukcje silników benzynowo hybrydowych oferują dużą moc silnika przy zachowaniu ekonomiki spalania paliwa. Rozwiązania takie są coraz częściej stosowane m.in. w autobusach stanowiących tabor przedsiębiorstw komunikacyjnych dużych miast. W ocenie NIK takie sporządzenie opisu przedmiotu zamówienia nie miało uzasadnienia ekonomicznego czy użytkowego dla potencjalnego samochodu użytkowanego przez Spółkę, a w sposób znaczący ograniczyło konkurencyjność przedmiotowego postępowania przetargowego.

Ponadto należy zauważyć, że postępowanie przetargowe zostało przeprowadzone przez Spółkę, pomimo faktu, że zakup auta osobowego nie był wśród zaplanowanych przez Spółkę zakupów inwestycyjnych na 2024 r.

4. Spółka nie sporządziła protokołu odbioru przedmiotu zamówienia po wykonaniu przedmiotu umowy o świadczenie usług public relations zawartej 25 października 2024 r.⁴⁵ z Bonjour Sp. z o.o. z siedzibą w Przemyślu i dokonała w dniu 14 listopada 2024 r. płatności drugiej transzy wynagrodzenia w wysokości 12 300 zł brutto (10 000 zł netto) wykonawcy umowy. Działanie to było niezgodne z § 5 ust. 2 tej umowy, zgodnie z którym druga transza będzie opłacona po wykonaniu przedmiotu zamówienia, potwierdzonego protokołem odbioru. Działanie to było także nierzetelne i niegospodarne, gdyż dokumenty stanowiące przedmiot umowy, które zostały przekazane przez wykonawcę byłemu Prezesowi Zarządu TK, nie zostały zarejestrowane i nie były przechowywane w dokumentacji Spółki ani przez nią wykorzystywane. Nie zostały także wyegzekwowane od byłego Prezesa. W efekcie Spółka zapłaciła łącznie 24 600 zł za nienależycie wykonaną umowę.

(akta kontroli str.754-819)

Kierownik ds. zakupów i administracji w Spółce wyjaśniła, że ona nie sporządziła takiego protokołu. Odnosząc się do pytania, w jaki sposób stwierdziła wykonanie i przyjęcie usługi wymienionej w fakturze nr 4/11/2024 z 8 listopada 2024 r., wystawionej przez ww. wykonawcę w związku z ww. umową zawartą w dniu 25 października 2024 r., wyjaśniła, że 8 listopada 2024 r. otrzymała od pracownika wykonawcy maila zawierającego fakturę nr 4/11/2024 z 8 listopada 2024 r. W mailu pracownik ten zawarł również sformułowanie *Wszystkie opracowane materiały są już u Pana Prezesa*. Jak wyjaśniła dalej, udała się następnie do ówczesnego Prezesa Tadeusz Karpierza, który przekazał jej ustnie informację, że otrzymał przedmiot umowy od wykonawcy w wersji elektronicznej na swojego indywidualnego służbowego maila i wydał jej ustną dyspozycję zapłaty faktury na rzecz wykonawcy. Wskazała również, że nie widziała dokumentacji stanowiącej wykonanie przedmiotu umowy.

(akta kontroli str. 820)

Główny Księgowy/Prokurent Spółki wskazał, że były Prezes Tadeusz Karpierz przekazał mu ustnie informację, że materiały będące przedmiotem umowy otrzymał drogą mailową od wykonawcy. Jak dodał, nie miał wiedzy, aby dokumentacja ta znajdowała się w Spółce lub żeby były Prezes Tadeusz Karpierz przekazał komukolwiek z pracowników tę dokumentację.

(akta kontroli str. 821)

NIK zwraca uwagę, że Spółka nie miała pełnej dokumentacji stanowiącej przedmiot zamówienia i za który zapłaciła. Na prośbę kontrolera o przekazanie dokumentacji stanowiącej przedmiot zamówienia, Kierownik ds. zakupów oraz Prokurent Spółki wyjaśnili, że według ich wiedzy Spółka nie ma tej dokumentacji, ponieważ została ona przekazana przez wykonawcę ówczesnemu Prezesowi Tadeuszowi Karpierzowi, na indywidualnego maila Prezesa.

⁴⁵W wyniku przeprowadzonego zamówienia, przedmiotem którego było: przeprowadzenie audytu wizerunkowego Spółki wraz z przygotowaniem prezentacji podsumowującej i przedstawieniem działań na przyszłość.

Dopiero w trakcie kontroli NIK, tj. w dniu 31 lipca 2025 r., Główny Księgowy/Prokurent przekazał kontrolerowi NIK dokumenty mające stanowić przedmiot zamówienia. Przekazane materiały obejmowały wydruk prezentacji zawierającej 15 slajdów oraz dwunastostronicowy dokument *Działania komunikacyjne dla MPWiK w Bochnia* zawierający ogólne wytyczne i informacje. Przekazane dokumenty nie stanowiły pełnej realizacji przedmiotu zamówienia w ramach umowy zawartej przez Spółkę z wykonawcą.

(akta kontroli str.754-819)

Były Prezes Tadeusz Karpierz, który wyjaśnił, że nie pamięta czy sporządzono protokół odbioru przedmiotu umowy, a po uprzednim okazaniu przez kontrolera NIK otrzymanych w dniu 31 lipca 2025 r. materiałów od Głównego Księgowego/Prokurenta, wyjaśnił, że otrzymany materiał od wykonawcy był szerszy niż dokumenty, które zostały mu okazane. Jak wyjaśnił dalej, dokładnie nie pamiętał jakie to były jeszcze dokumenty, ale był to np. kodeks etyki, instrukcja zachowania dla pracowników w przypadku prowadzenia wobec nich działań prowokacyjnych, które zostały wprowadzone do stosowania w Spółce. Wskazał, że w jego ocenie otrzymany materiał był kompletny i zawierał wszystkie elementy zleconego zakresu prac. Jak dodał planowana była konferencja prasowa Pani Burmistrz, w której miałem również brać udział. Wykonawca miał pomóc w przygotowaniach do konferencji oraz w dalszej współpracy z mediami w tym zakresie. Do konferencji tej finalnie nie doszło. Jak wyjaśnił, poprosił Panią Burmistrz o zrezygnowanie z planów przeprowadzenia konferencji, ponieważ uważał, że Spółce nie jest potrzebny szum medialny, tylko podjęcie przez Prezesa działań naprawczych w Spółce.

(akta kontroli str. 1103-1104)

NIK zwraca uwagę, że materiały stanowiące przedmiot umowy zawartej z wykonawcą stanowią własność Spółki i zostały przez nią sfinansowane. Powinny zostać zatem zarejestrowane i być przechowywane w dokumentacji Spółki w ramach przedmiotowego postępowania. Jednocześnie w celu właściwej realizacji umowy należało sporządzić protokół odbioru przedmiotu umowy, który mógłby potwierdzić wykonanie każdego wymaganego elementu przedmiotu umowy.

5. W 2024 r. Spółka wszczęła postępowanie przetargowe o udzielanie zamówienia publicznego i dokonała wydatku inwestycyjnego na zakup samochodu osobowego Skoda Kodiaq, pomimo, że zakup takiego samochodu nie był wykazany wśród zaplanowanych przez Spółkę zakupów inwestycyjnych na 2024 r., co było działaniem nierzetelnym.

(akta kontroli str. 565-584)

Były Prezes Tadeusz Karpierz wyjaśnił, że powstały oszczędności z zakupu samochodów dostawczych wobec pierwotnie zaplanowanych kwot. Samochodem osobowym użytkowanym w Spółce był kilkunastoletni Fiat Punto, którego stan nie pozwalał na dalszą bezpieczną eksploatację. Jak wyjaśnił, odbył w tym temacie rozmowę z Panią Burmistrz oraz Radą Nadzorczą, a samochód był niezbędny do wykonywania zadań w Spółce, w tym do podróży służbowych, które musiał odbywać zarówno on i inni pracownicy Spółki. Jak dodał, przed zakupem tego auta, podróże służbowe odbywał swoim prywatnym samochodem, przewożąc również innych pracowników Spółki podczas delegacji.

6. Spółka nie podjęła działań w celu ubezpieczenia posiadanego mienia kluczowego dla prowadzonej działalności takich jak budynki stacji uzdatniania wody oraz oczyszczalni ścieków według wartości odtworzeniowej, co było działaniem nierzetelnym.

Polisy ubezpieczeniowe mienia kluczowego dla ciągłości działania Spółki, tj. nieruchomości oraz ruchomości, zawierane były przez Spółkę w latach 2022-2024 na sumę ubezpieczenia według wartości księgowej brutto, a nie według wartości odtworzeniowej, która odpowiada kosztom odtworzenia mienia do stanu nowego, ale nieulepszono z uwzględnieniem kosztów, które są niezbędne, aby to mienie odtworzyć takich jak: koszty transportu, montażu, opłat celnych, przywrócenia oprogramowania będącego seryjną i integralną częścią mienia, etc.). Brak ubezpieczenia kluczowych dla działalności składników majątku, często o wysokiej wartości jednostkowej, w przypadku szkody całkowitej mógłby w istotny sposób wpłynąć na sytuację finansową Spółki oraz negatywnie na jej zdolność do realizacji zadań.

(akta kontroli str. 399-437)

Prezes wyjaśnił, że Spółka w latach 2022-2024 zawierała polisy ubezpieczeniowe dotyczące mienia (nieruchomości oraz ruchomości) wg wartości księgowej brutto ze względów ekonomicznych. Jak wyjaśnił dalej, zawarcie polis wg wartości odtworzeniowej wiązałoby się z koniecznością wyceny poszczególnych nieruchomości oraz ruchomości przez powołanego rzeczoznawcę majątkowego, co przyczyniłoby się do poniesienia znacznych kosztów za wycenę. Prezes wyjaśnił ponadto, że koszt zawarcia samych polis ubezpieczeniowych byłby kilkukrotnie większy. Jak dodał, prawdopodobieństwo całkowitego uszkodzenia (zniszczenia) ubezpieczonych budynków czy budowli jest bardzo niskie, dlatego Spółka ubezpieczała swój majątek wg wartości księgowej brutto oraz dodatkowo uwzględniano klauzulę podnoszącą wartość uszkodzonego mienia o 1 mln zł oraz klauzulę katastrofy budowlanej również w wysokości 1 mln zł.

(akta kontroli str. 1165, 1168)

NIK zwraca uwagę, że Spółka nie miała dokumentów potwierdzających, że w przypadku chęci przyjęcia sum ubezpieczenia wg wartości odtworzeniowej ubezpieczyciel wymagałby od Spółki wycen sporządzonych przez powołanego rzeczoznawcę majątkowego. NIK ponadto podkreśla, że na rynku dostępne są inne narzędzia, np. specjalne modele/algorytmy oferowane przez brokerów ubezpieczeniowych, które umożliwiają nabycie ubezpieczenia według wartości odtworzeniowej bez potrzeby sporządzania wyceny mienia przez rzeczoznawcę. Ponadto należy zauważyć, że istnieje możliwość ustalenia wartości odtworzenia budynków w oparciu o dane publikowane przez wojewodę - wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych, który jest publikowany w formie obwieszczenia. Wskaźnik ten określa przeciętny koszt budowy nowego budynku o takich samych cechach i przeznaczeniu. Zasadność ubezpieczenia posiadanego przez Spółkę mienia wg wartości odtworzeniowej potwierdza również wysoki poziom inflacji w latach 2022-2024 (mierzony wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych – odpowiednio 14,4%, 11,5% i 11,1%), znaczny wzrost cen materiałów budowlanych (nawet o 34% w maju 2022 r. w porównaniu do roku

poprzedniego⁴⁶), a także wzrost kosztów usług budowlanych r/r (o 14% w 2022 r. , 5,4% w 2023 r. oraz 7,2% w 2024 r.⁴⁷). Wskaźniki te bowiem w dużym stopniu wpływają na wartość przywracania ewentualnych szkód w mieniu do stanu pierwotnego.

7. Spółka udzieliła dwóch darowizn w łącznej wysokości 15 tys. zł na prowadzenie działalności niezwiązanej z podstawowym przedmiotem działalności określonym w umowie Spółki, tj. poborem, uzdatnianiem i dostarczaniem wody oraz odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, co było działaniem nierzetelnym. Wśród podmiotów obdarowanych znalazły się Stowarzyszenie Górnicze Sutoris im. Antoniego Langer'a w Bochni (przekazano w 2022 r. 10 tys. zł na realizację zadań statutowych Stowarzyszenia w 2022 r.) oraz Stowarzyszenia Bochniaków i Miłośników Ziemi Bocheńskiej w Bochni (w 2023 r. przekazano 5 tys. zł z przeznaczeniem na wydanie książki pt. „Bocheńska saga – domy i ludzie”). Dodatkowo przekazanie tych darowizn miało charakter uznaniowy, z uwagi na brak przyjęcia regulacji wewnętrznych dotyczących zasad udzielania darowizn i ponoszenia kosztów w tym zakresie oraz nieogłaszanie konkursów przy udzielaniu darowizn na podstawie złożonych wniosków o darowiznę.

(akta kontroli str. 5-25, 467-482)

Były Prezes Zbigniew Rachwał wyjaśnił, że darowizny były sporadyczne, miały na celu wsparcie lokalnych inicjatyw i poprawę wizerunku przedsiębiorstwa, a kwoty darowizn były stosunkowo niewielkie i z tego co pamięta, były udzielane za wiedzą Zgromadzenia Wspólników, czyli Burmistrza.

(akta kontroli str. 1574-1545)

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka była przygotowana organizacyjnie do wykonywania zadań użyteczności publicznej. Prawidłowo zlecała wykonywanie zadań na podstawie umów cywilno-prawnych oraz realizowała zadania inwestycyjne i remontowe zgodnie z zawartymi umowami. Wprowadziła plany i procedury zapewniające ciągłość dostaw i świadczonych usług w związku z pogorszeniem jakości wody lub jej skażeniem, a także podjęła działania w celu poprawy ochrony i zabezpieczenia mienia Spółki. NIK ocenia negatywnie udzielenie przez Spółkę dwóch zamówień publicznych niezgodnie z obowiązującym w Spółce regulaminem w związku z zastosowaniem trybu negocjacji z jednym wykonawcą zamiast postępowania w trybie przetargowym w przypadku zamówienia na kompleksowe i sukcesywne świadczenie usług doradztwa z zakresu prawa zamówień publicznych oraz sporządzeniem opisu przedmiotu zamówienia, tj. samochodu osobowego w sposób ograniczający konkurencyjność innych potencjalnych oferentów.

Działaniem nierzetelnym i niegospodarnym było wydatkowanie kwoty 24,6 tys. zł na świadczenie usług public relations, pomimo niesporządzenia wymaganego zapisami umowy protokołu odbioru przedmiotu zamówienia oraz nieprzekazanie Spółce przez ówczesnego Prezesa otrzymanych od wykonawcy dokumentów, w efekcie czego nie mogły one być wykorzystane w działalności Spółki. Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niepodjęcia działań w celu: aneksowania okresu obowiązywania dotychczasowych 11 umów zawartych z Gminnym Zakładem Wodociągów i Kanalizacji w Siedlcu lub

⁴⁶ Wg danych opublikowanych przez Grupę PSB Handel S.A.

⁴⁷ Wg portalu branżowego Wielkiebudowanie.pl (<https://www.wielkiebudowanie.pl/go.live.php/PL-H1099/komentarz-ceny-uslug-budowlanych-2024.html>).

zawarcia nowych umów, ubezpieczenia posiadanego mienia kluczowego dla prowadzonej działalności takiego jak budynki stacji uzdatniania wody oraz oczyszczalni ścieków według wartości odtworzeniowej, udzielania darowizn przez Spółkę na realizację zadań niezwiązanych z przedmiotem działalności określonym w umowie Spółki oraz wszczęcia zamówienia i poniesienia kosztów zakupu samochodu, pomimo nieujęcia takiego zakupu wśród zaplanowanych przez Spółkę zakupów inwestycyjnych na 2024 r.

OBSZAR

2. Ustalanie i wypłacanie wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2020-2024 MPWiK spełniało warunki określone w art. 4 ust. 2 pkt 3 lit. a i c ustawy o wynagrodzeniach⁴⁸, a skala działalności upoważniała ZZW do ustalenia członkom zarządu części stałej wynagrodzenia w przedziale od trzykrotności do pięciokrotności podstawy wymiaru. W okresie tym podstawa wymiaru na podstawie przepisów ustaw o budżetach wynosiła 4 403,78 zł i stanowiła równowartość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat z zysku w czwartym kwartale 2016 r., określonego obwieszczeniem Prezesa GUS z dnia 18 stycznia 2017 r.

(akta kontroli str. 1257)

W okresie 2022-2025 (do 30 października) Zarząd Spółki był jednoosobowy. Funkcje prezesa spółki objętym kontrolą pełnili:

1. Zbigniew Rachwał powołany uchwałą⁴⁹ RN dnia 30 czerwca 2021r. w sprawie powołania Prezesa Zarządu Spółki. Odwołany w trakcie trwającej trzyletniej kadencji uchwałą⁵⁰ RN z dnia 25 września 2024 r. z funkcji Prezesa Spółki.
2. Tomasz Karpierz oddelegowany do pełnienia obowiązków Prezesa uchwałą⁵¹ z dnia 25 września 2024 r. Następnie uchwałą⁵² z dnia 17 grudnia 2024 r. został powołany na Prezesa z dniem 1 stycznia 2025 r. W dniu 3 lutego 2025 r. złożył rezygnację z pełnienia funkcji Prezesa ze skutkiem na dzień 19 lutego 2025 r.
3. Robert Kęsek, oddelegowany do pełnienia obowiązków Prezesa uchwałą⁵³ z dnia 19 lutego 2025 r., co zrealizował w okresie od 19 lutego do 31 lipca 2025 r.
4. Michał Turlej powołany uchwałą⁵⁴ RN z dnia 3 lipca 2025 r. w sprawie powołania Prezesa Zarządu Spółki.

(akta kontroli str. 1223-1226)

ZZW w uchwale z 22 czerwca 2017 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego⁵⁵ określiło, że wynagrodzenie całkowite członka Zarządu Spółki składa się z części stałej, stanowiącej

⁴⁸ Średnioroczne zatrudnienie pracowników w latach 2020-2024 wynosiło odpowiednio: 61,49 pracowników w 2020 r.; 61,75 w 2021 r.; 61,53 w 2022 r.; 63,31 w 2023 r.; 63,73 w 2024 r. Roczna suma aktywów na koniec roku w latach 2020-2024 wynosił odpowiednio 153,9 mln zł w 2020 r.; 148,5 mln zł w 2021 r.; 148,4 mln zł w 2022 r.; 138,2 mln zł w 2023 r.; 121,3 mln zł w 2024 r.

⁴⁹ Uchwała RN Nr 32/IX/06/21 w sprawie powołania Prezesa Zarządu Spółki

⁵⁰ Uchwała RN Nr 34/X/09/24 w sprawie odwołania Prezesa Zarządu MPWiK

⁵¹ Uchwała RN Nr 36/X/09/24 w sprawie delegowania członka Rady Nadzorczej do pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu MPWiK

⁵² Uchwała RN Nr 45/X/12/24 w sprawie powołania Prezesa Zarządu MPWiK

⁵³ Uchwała RN Nr 50/X/02/25 w sprawie delegowania członka Rady Nadzorczej do pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu MPWiK

⁵⁴ Uchwała RN Nr 59/X/07/25 w sprawie powołania Prezesa Zarządu Spółki.

⁵⁵ Uchwała nr 7/2017 NZW z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego, dalej: *uchwała w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu*.

wynagrodzenie miesięczne podstawowe, oraz części zmiennej, stanowiącej wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy Spółki.

W zakresie wynagrodzenia stałego określono:

- wynagrodzenie stałe dla Prezesa Zarządu w wysokości 14 000,00 zł brutto za każdy miesiąc pełnienia obowiązków;
- wynagrodzenie stałe dla Członka Zarządu, którego powołanie przewiduje akt przekształcenia⁵⁶ przedsiębiorstwa komunalnego w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, zostanie ustalone z chwilą jego obsadzenia.

Powyższa uchwała została w okresie objętym kontrolą dwukrotnie zmieniona w zakresie dotyczącym poziomu wynagrodzenia⁵⁷:

- od 1 kwietnia 2022 r. wynagrodzenie stałe dla Prezesa Zarządu ustalono w wysokości 16 000,00 zł brutto za każdy miesiąc pełnienia obowiązków;
- od 16 grudnia 2024 r. wynagrodzenie stałe dla Prezesa Zarządu ustalono w wysokości 17 160,00 zł brutto za każdy miesiąc pełnienia obowiązków.

Uchwały⁵⁸ RN w swej treści zawierały zapisy tożsame (identyczne) do zapisów zawartych uchwałach ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu w odniesieniu do określenia wynagrodzenia stałego. W ww. uchwałach nie przewidziano waloryzacji wynagrodzenia stałego.

(akta kontroli str. 1230-1246,1486-1497)

Wynagrodzenia stałe Prezesa MPWiK określone w uchwałach w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń ustalone było w wysokości od 14.000,00 zł do 17.160,00 zł i mieściło się w przedziale od trzykrotności do pięciokrotności podstawy wymiaru⁵⁹, co biorąc pod uwagę skalę działalności MPWiK, było zgodne z art. 4 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

Naliczone i wypłacone kwoty wynagrodzenia stałego Prezesa wynosiły:

- 14 000,00 zł brutto miesięcznie, łącznie 56 000,00 zł w okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2022 r.
- 16 000,00 zł brutto miesięcznie, łącznie 128 000,00 zł w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2022 r. oraz wyrównanie 2000 zł⁶⁰ wypłacone w maju za okres kwietnia 2022r.
- 16 000,00 zł brutto miesięcznie, łącznie 192 000,00 zł w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.,
- 16 000,00 zł brutto miesięcznie, łącznie 128 000,00 zł w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2024 r.,

⁵⁶ Akt notarialny będący aktem przekształcenia przedsiębiorstwa komunalnego w spółkę z o.o. zaakceptowany Uchwałą Nr XXVI/232/97 Rady Miejskiej w Bochni z dnia 26 czerwca 1997 r. Stanowi w § 15 Zarząd spółki składa się z jednej lub dwóch osób to jest Prezesa zarządu albo Prezesa Zarządu i Zastępcy Prezesa Zarządu.

⁵⁷ Uchwały NZW Nr 1/2022 z 1 kwietnia 2022 r., Nr 12/2024 z 16 grudnia 2024 r., zmieniające uchwałę w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego.

⁵⁸ Uchwały RN nr 37/VIII/06/17 z dnia 22 czerwca 2027 r., Nr 5/X/10/22 z dnia 26 października 2022 r., Nr 8/X/02/23 z dnia 14 lutego 2023 r., Nr 46/X/12/24 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego, dalej: *uchwały w sprawie kształtowania wynagrodzeń zarządu*.

⁵⁹ Podstawa wymiaru na podstawie przepisów ustaw o finansach publicznych wynosiła 4 403,78 zł i stanowiła równowartość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat z zysku w czwartym kwartale 2016 r., określonego obwieszczeniem Prezesa GUS z dnia 18 stycznia 2017 r. Trzykrotność wymiaru wynosiła 13 211,34 zł, a pięciokrotność 22 018,90 zł

⁶⁰ Podwyżka została przyznana Aneksem do umowy o świadczenie usług zarządczych z dnia 16 maja 2022 r. z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 2022 r.

- 13 333,33 zł oraz 3 200,00 zł, łącznie 16 533,00 zł⁶¹ brutto w miesiącu wrześniu 2024 r.
- 16 000,00 zł brutto, łącznie 48 000,00 zł w okresie od 1 października do 31 grudnia 2024 r.⁶²

W poszczególnych latach 2022, 2023 i 2024 naliczono i wypłacono odpowiednio wynagrodzenie stałe w wysokości 186 000,00 zł, 192 000,00 zł i 192 533,33 zł. Łączne naliczone i wypłacone wynagrodzenie w tych latach wyniosło 570 533,33 zł. Naliczane i wypłacone wynagrodzenia miesięczne Prezesa Zarządu były zgodne z uchwałami ZZW, uchwałami RN i zawartymi umowami o zarządzanie.

(akta kontroli str. 1247-1248,1266,1268,1270,1272)

Umowy⁶³ z członkami zarządu były zawierane w formie umów o świadczenie usług zarządzania. Umowy regulowały m.in. kwestie wynagrodzenia stałego i jego wypłaty. Zapisy umów o zarządzanie były zgodne z uchwałą RN w sprawie kształtowania wynagrodzeń zarządu.

(akta kontroli str. 1231-1237)

2.2. Stosownie do art. 4 ust. 5 ustawy o wynagrodzeniach ZZW uzależniło poziom wynagrodzenia zmiennego od stopnia realizacji celów zarządczych. Zgodnie z § 3 ust. 1 uchwały ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu wysokość wynagrodzenia zmiennego nie mogła przekroczyć 10% wynagrodzenia stałego w poprzednim roku obrotowym. Wynagrodzenie zmienne przysługiwało po zatwierdzeniu sprawozdania zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy i udzieleniu członkowi zarządu absolutorium. W § 3 ust. 2 uchwały określono cele zarządcze zarządu *stanowiące w szczególności o: realizacji projektów ze środków zewnętrznych, osiągnięcia dodatniego wyniku finansowego, realizacji inwestycji wskazanych w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, dotrzymanie parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz parametrów jakości odprowadzanych ścieków do odbiornika zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym*. Nie określono wag celów zarządczych ani kryteriów ich realizacji i rozliczania. Rada Nadzorcza została upoważniona ww. uchwałą ZZW m.in. do ustalenia szczegółowych celów zarządczych, określenia ich wagi oraz obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczania.

(akta kontroli str. 1230-1232)

RN, uchwałą z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków zarządu, uszczegóławiała cele zarządcze, określała ich wagi oraz wskaźniki realizacji i rozliczania⁶⁴. W ww. uchwałach RN określiła następujące cele zarządcze i ich wagi:

1. Realizacji projektów ze środków zewnętrznych, waga: 40%.
2. Osiągnięcie dodatniego wyniku finansowego, waga: 15%.
3. Realizacja inwestycji wskazanych w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, waga: 15%.

⁶¹ Wynagrodzenie wyliczone wg schematu 16.000,00/30x25 dni = 13 333,33 zł oraz 16 000,00 zł/30x6 dni = 3 200,00 zł

⁶² Kwota wypłacona osobie p.o. Prezesa Zarządu.

⁶³ Umowa zawarta w dniu 30 czerwca 2021 r (wraz z aneksem zawartym w dniu 16 maja 2022 r.; Umowa zawarta w dniu 17 grudnia 2024 r. ,

⁶⁴ Poprzez określenie kryteriów realizacji celów i kryteriów ich rozliczania

4. Dotrzymanie parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, waga: 15%.
5. Dotrzymanie parametrów jakości odprowadzanych ścieków do odbiornika zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym, waga: 15%.

RN w uchwale w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków zarządu w stosunku do wyznaczonego celu dotyczącego *realizacji projektów ze środków zewnętrznych* - nie określiła kryteriów realizacji i kryteriów rozliczania celów. Zostało to szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1237-1240)

Prezes za każdy rok objęty kontrolą składał sprawozdania z wykonania celów zarządczych. Realizacja celów zarządczych za lata 2021, 2022 i 2023 została pozytywnie oceniona⁶⁵ przez RN. Prezes wyjaśnił, że w roku 2025 nie przygotowano stosownej sprawozdania za rok 2024 oraz nie podjęto uchwały RN w zakresie wykonania celów zarządczych. Powyższy brak wynikał z zaprzestania pracy przez członków Zarządu pełniących ww. funkcje w roku 2024. Było to zgodne z § 2 ust. 8 pkt 1 lit. b uchwały RN w sprawie kształtowania wynagrodzeń zarządu.

(akta kontroli str. 1237-1240, 1277, 1280, 1283, 1286-1320, 1348)

W latach 2022-2024 Presowi wypłacono wynagrodzenie zmienne na podstawie uchwał w sprawie wynagrodzenia zmiennego podjętych przez RN, z zachowaniem spełnienia przesłanek wymienionych w art. 4 ust.9 ustawy o wynagrodzeniach, zapisów określonych w uchwałach w sprawie wynagrodzeń oraz zawartych w umowach o zarządzanie. Wpłaty wynagrodzenia zmiennego dokonano w dniu 13 lipca 2022 r. w wysokości 16 800,00 zł., w dniu 27 czerwca 2023 r. w wysokości 18 600,00 zł oraz w dniu 1 lipca 2024 r. w wysokości 19 200,00 zł.

(akta kontroli str. 1277-1285, 1498-1526)

2.3. W związku z rozwiązaniem umowy o świadczenie usług zarządzania została przyznana odprawa byłemu Prezesowi na podstawie Uchwały⁶⁶ RN z dnia 25 września 2024 r. w sprawie przyznania odprawy. Odprawa została wypłacona w dniu 1 października 2024 r. w wysokości trzykrotności wynagrodzenia stałego. Działanie to było zgodne z art. 7 ustawy o wynagrodzeniach.

(akta kontroli str. 1258-1261)

W uchwale ZZW w sprawie zmiany uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu⁶⁷ wprowadzono dodatkowy § 7a regulujący zapisy dotyczące odpraw wypłacanych w przypadku rozwiązania lub wypowiedzenia umowy przez Spółkę. Tożsame uregulowania dotyczące odpraw wprowadzono w uchwałach⁶⁸ RN dotyczących kształtowania wynagrodzeń. Wprowadzone zapisy były zgodne z art. 7 ustawy o wynagrodzeniach.

(akta kontroli str. 1241-1244)

⁶⁵ Uchwały w sprawie przyznania Prezesowi Zarządu Wynagrodzenia Zmiennego Nr 4/X/07/22 z dnia 12.07.2022 r., Nr 16/X/06/23 z dnia 26.06.2023 r., Nr 29/X/06/24 z dnia 28 czerwca 2024 r., dalej: uchwały w sprawie wynagrodzenia zmiennego.

⁶⁶ Uchwała Nr 35/X/09/2024 z dnia 25 września 2024 r.

⁶⁷ Uchwała ZZW Nr 1/2022 z dnia 1 kwietnia 2022 r. z zmieniającą uchwałę w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego.

⁶⁸ Uchwały RN Nr 5/X/10/22 z 26 października 2022 r., Nr 8/X/02/24 z 14 lutego 2023 r.

2.4. ZZW w § 5 ust. 1 uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu upoważniło RN do określenia w umowie zakresu i zasad udostępniania Członkowi Zarządu urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki, niezbędnych do wykonywania funkcji, a także limity dotyczące poszczególnych kosztów albo sposób ich określenia.

(akta kontroli str. 1230-1236)

RN w uchwałach dotyczących kształtowania wynagrodzeń członków zarządu oraz zawartych umowach o zarządzanie upoważniła członków zarządu do korzystania z następujących urządzeń oraz zasobów Spółki: *pomieszczenia biurowego wraz z wyposażeniem, telefonu służbowego stacjonarnego i komórkowego, służbowego komputera stacjonarnego i przenośnego wraz z niezbędnym dodatkowym wyposażeniem, samochodu służbowego.*

(akta kontroli str. 1237-1240)

W latach 2022-2024 Prezes korzystał z komputera stacjonarnego i przenośnego (laptopa), telefonu służbowego, telefonu komórkowego oraz samochodu służbowego. Koszt używania telefonu komórkowego w latach 2022, 2023 i 2024 wyniósł łącznie 743,79 zł netto, w tym: 240,00 zł w roku 2022, 287,88 zł w roku 2023 i 215, 91 zł w roku 2024. Koszt używania samochodu służbowego w latach 2022, 2023 i 2024 wyniósł łącznie 11 500,28 zł netto, w tym: 3 410,94 zł w roku 2022; 3 655,57 zł w roku 2023 oraz 4 413,77 zł w roku 2024.

(akta kontroli str. 1350-1351)

Były Prezes Zbigniew Rachwał w latach 2022-2024 korzystał z samochodu służbowego. Na podstawie umowy korzystania z prywatnego samochodu pracownika do celów służbowych osobie pełniącej obowiązki Prezesa Zarządu w okresie od 1 października 2024 do 31 grudnia 2024 r. przysługiwał zwrot kosztów z tego tytułu, pomimo że świadczenie to nie zostało określone w uchwale ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu. Zostało to szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1350-1351,1394-1397)

Nie wystąpiły przypadki sprzedaży mienia MPWiK członkom Zarządu.

(akta kontroli str. 1346)

ZZW w § 8 uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu określiło, że RN może zawrzeć z członkiem zarządu umowę o zakazie konkurencji obowiązującym po ustaniu pełnienia funkcji. Umowa taka nie została zawarta. W umowach o świadczenie usług zarządzania zawarto zakaz konkurencji w okresie ich obowiązywania, lecz z tytułu powstrzymania się od działalności konkurencyjnej nie przysługiwało żadne dodatkowe wynagrodzenie.

(akta kontroli str. 1230-1232,1323,1333, ,1355)

RN w § 8 umów na świadczenie usług zarządzania, zawartych w dniu 30 czerwca 2021 r. oraz w dniu 17 grudnia 2024 r., wyraziła zgodę na pokrycie przez Spółkę kosztów ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków wobec Spółki. Z tytułu kosztów dotyczących ww. ubezpieczenia Spółka poniosła w okresie od 26 września 2021 r. do 25 września 2025 r. koszty w łącznej wysokości 8 000 zł. Kwestia ta nie została uregulowana w uchwale ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu, co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1230-1232,1322-1329,1332-1337, 1452)

Uchwała ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu w § 6 określiła prawo członka zarządu do płatnej przerwy wypoczynkowej w wymiarze 26 dni roboczych w każdym roku kalendarzowym. W § 7 umowy o świadczenie usług zarządzania zawartej w dniu 17 grudnia 2024 r. ustalono, że zarządzającemu przysługuje prawo do płatnej przerwy w wymiarze 36 dni roboczych w każdym roku kalendarzowym. Zostało to szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1230-1232,1332-1337)

Koszty podróży służbowych Prezesa w latach 2022-2024 wystąpiły tylko w roku 2022 i wyniosły 14,63 zł. Nie poniesiono w tym okresie kosztów dotyczących szkoleń Prezesa. RN w § 5 ust. 2 uchwał w sprawie kształtowania wynagrodzeń ustaliła, że członkom zarządu przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach ogólnych oraz szkoleń podnoszących kompetencje. Zostało to również określone w umowach o zarządzanie, jednak kwestia ta nie została uregulowana w uchwale ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu. Zostało to szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1237-1240,1322-1329,1332-1337,1354)

RN w § 6 umowy na świadczenie usług zarządzania, zawartej w dniu 17 grudnia 2024 r., zawarła zgodę na dokonywanie zwrotu kosztów używania do celów służbowych prywatnego samochodu osobowego, z miesięcznym limitem przebiegu kilometrów w jazdach lokalnych w wysokości 300 km, pomimo że tego rodzaju świadczenie dodatkowe nie zostało określone w uchwale ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu. Zostało to szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1230-1232,1332-1337)

2.5. Wynagrodzenie członków RN było naliczane i wypłacane na podstawie uchwały ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu nadzorczego⁶⁹. W uchwale ustalono, że:

- Miesięczne wynagrodzenie członków RN stanowić będzie iloczyn podstawy wymiaru rozumianej jako przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego oraz mnożnika 0,23, co było zgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o wynagrodzeniach.
- Dla Przewodniczącego RN miesięczne wynagrodzenie podwyższano o 20%, co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. Szczegółowo zostało to przedstawione w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*

(akta kontroli str. 1256)

W uchwale nie wprowadzono żadnych dodatkowych zasad regulujących sposób naliczenia wynagrodzenia np. w przypadku powołania lub odwołania członka rady nadzorczej w trakcie miesiąca lub w przypadku jego nieobecności na posiedzeniu rady. Regulamin RN zatwierdzony uchwałą NZW⁷⁰ w § 9 ust. 6 stanowił, że w przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej członkom RN wynagrodzenie nie przysługuje.

⁶⁹ Uchwała ZZW Nr 8/2017 z dnia 22 czerwca 2017 r.

⁷⁰ Uchwały NZW Nr 2 /2014 z dnia 11.08.2014 r.

(akta kontroli str.1249-1256)

Wysokość wynagrodzenia ustalonego w § 1 ust. 2 uchwały ZZW w sprawie wynagrodzenia członków organu nadzorczego była zgodna ze skalą działalności Spółki odpowiadającą wielkości określonej w art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, tj. nie przekraczała wartości maksymalnej wynikającej z iloczynu podstawy wymiaru i mnożnika określonego w art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o wynagrodzeniach. Wynagrodzenie członków rady nadzorczej naliczano i wypłacano w wysokości określonej przez ZW. W roku 2022, 2023 i 2024 wypłacono łącznie wszystkim członkom RN odpowiednio 89 160,10 zł, 99 973,56 zł i 104 622,29 zł. Jednak naliczając ww. wynagrodzenie nie wzięto pod uwagę przepisów ustaw o budżetowych. Szerzej kwestię tę przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1256, 1263-1265,1475-1485,1529-1536)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. RN w § 2 ust. 6 uchwały z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków zarządu nie określiła w zakresie wskazanego celu zarządczego – *realizacji projektów ze środków zewnętrznych* – kryteriów jego realizacji i rozliczania. Było to niezgodne z § 3 ust. 4 uchwały ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń organu zarządzającego oraz skutkowało brakiem jasnych i czytelnych podstaw oceny zrealizowania określonego celu zarządczego. Ww. cel zarządczy (waga 40%) miał wpływ na wartość wynagrodzenia zmiennego członków Zarządu za lata 2021 – 2023 wypłaconego w latach 2022-2024 w łącznej kwocie 21 840 zł⁷¹.

(akta kontroli str. 1237-1240)

Była Przewodnicząca RN zeznała, że *nie pamięta dlaczego nie wskazano kryteriów realizacji i rozliczania dla celu dotyczącego realizacji projektów ze środków zewnętrznych*.

(akta kontroli str. 1369)

2. RN w § 8 umów na świadczenie usług zarządzania zawartych z prezesami Zarządu w dniach 30 czerwca 2021 r. oraz 17 grudnia 2024 r. wyraziła zgodę na pokrycie przez Spółkę kosztów ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków wobec Spółki. Kwestia ta nie została uregulowana w uchwale ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu, w związku z czym działanie RN było niezgodne z art. 5 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w Spółkach. Spółka poniosła z tytułu ww. ubezpieczenia w okresie od 26 września 2021 r. do 25 września 2025 r. koszty w łącznej wysokości 8 000 zł.

(akta kontroli str. 1350-1351,1394-1397)

Była Przewodnicząca RN zeznała, że nie pamięta na jakiej podstawie wprowadzono do umowy zapisy dotyczące pokrycia przez Spółkę kosztów ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków wobec Spółki.

(akta kontroli str. 1411)

⁷¹ 6 720 zł w roku 2022, 7 440 zł w roku 2023, 7 680 zł w roku 2024 .

Przewodnicząca RN zeznała, że takie zapisy były w poprzednich umowach z Prezesem. Ponadto Rada Nadzorcza zatwierdziła treść tego fragmentu umowy w formie tożsamej jak z poprzednim Prezesem.

(akta kontroli str. 1456)

3. W dniu 1 października 2024 r. została zawarta umowa dotycząca korzystania z prywatnego samochodu do celów służbowych z osobą pełniącą obowiązki prezesa, pomimo że świadczenie takie nie zostało określone w uchwale ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu. MPWiK dysponowało samochodem służbowym, a pracownik oddelegowany do pełnienia obowiązków Prezesa, zgodnie z §1 ust. 3 Uchwały RN MPWiK Nr 36/X/09/2024 w sprawie oddelegowania do pełnienia obowiązków członka zarządu, na czas oddelegowania przejął ogół praw i obowiązków prezesa, w tym w zakresie uposażenia. Skutkiem zawartej umowy wypłacono ryczałt miesięczny stanowiący wartość 345 zł wynikający z pomnożenia limitu wynoszącego 300 km oraz stawki 1,15 zł. W okresie obowiązywania umowy łączne koszty z tego tytułu wyniosły 1 035,00 zł, co było działaniem niegospodarnym.

(akta kontroli str. 1230-1232,1322-1329,1332-1337, 1452)

Przewodnicząca RN zeznała, że *posiadany samochód służbowy (fiat) był w złym stanie technicznym. Ten temat był omawiany na posiedzeniach Rady Nadzorczej – ogólnie temat floty samochodowej był wielokrotnie omawiany na posiedzeniach Rady. Temat tego ryczałtu na pewno był przedmiotem posiedzenia Rady Nadzorczej, ale czy znajdzie odzwierciedlenie w protokole trudno mi powiedzieć. Z tego powodu doszło do zawarcia tej umowy.*

(akta kontroli str. 1455)

4. W § 7 umowy o świadczenie usług zarządzania zawartej z byłym Prezesem TK w dniu 17 grudnia 2024 r. ustalono, że zarządzającemu przysługuje prawo do płatnej przerwy w wymiarze 36 dni roboczych w każdym roku kalendarzowym, co było niezgodne z treścią § 6 uchwały ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu, który określał prawo członka zarządu do płatnej przerwy wypoczynkowej w wymiarze 26 dni roboczych w każdym roku kalendarzowym. W okresie sprawowania funkcji, tj. od 1 stycznia 2025 do 19 lutego 2025 r., Prezesa Zarządu skorzystał z 7 dni urlopu.

(akta kontroli str. 1230-1232,1332-1337)

Przewodnicząca RN, zeznała, że były Prezes legitymował się dokumentem, który zgodnie z przepisami prawa pracy zwiększało wymiar dni wolnych od świadczenia pracy. Informacja ww. była przekazana na Radzie Nadzorczej.

(akta kontroli str. 1455)

Były Prezes Tadeusz Karpierz, z którym zawarto ww. umowę, wyjaśnił, że pomimo tego, że umowa o świadczenie usług zarządzania nie stanowi umowy o pracę, to jest z nią tożsama (...).

(akta kontroli str. 1099-1105)

NIK zauważa, że umowa o świadczenie usług zarządzania nie stanowi umowy o pracę i nie można jej z nią utożsamiać. Do jej zawarcia nie stosuje się przepisów z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy⁷².

⁷² Dz. U. z 2025 r. poz. 277, ze zm.

5. RN w § 6 umowy na świadczenie usług zarządzania zawartej z byłym Prezesem Zarządu ZR w dniu 30 czerwca 2021 r. oraz w umowie zawartej w dniu 17 grudnia 2024 r. z byłym Prezesem TK przyznała im prawo do zwrotu kosztów podróży – na zasadach ogólnych oraz kosztów szkoleń podnoszących kompetencje, pomimo że świadczenie takie nie zostało określone w uchwale ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu. Skutkiem tego wypłacono 14,63 zł kosztów podróży służbowych, które wystąpiły w roku 2022. Nie poniesiono kosztów związanych ze szkoleniami prezesów Zarządu.

(akta kontroli str. 1237-1240,1322-1329,1332-1337,1354)

Była Przewodnicząca RN zeznała, że *nie pamięta na jakiej podstawie wprowadzono do wzorów i do zawieranych umów zapisy dotyczące zwrotu kosztów podróży – na zasadach ogólnych oraz kosztów ponoszonych szkoleń.*

(akta kontroli str. 1370)

Przewodnicząca Rady zeznała, że *takie zapisy były w poprzednich umowach z Prezesem Rachwałem. Ponadto Rada Nadzorcza zatwierdziła treść tego fragmentu umowy w formie tożsamej jak z poprzednim Prezesem.*

(akta kontroli str. 1456)

NIK zwraca uwagę, że z treści art. 203¹ ksh i art. 5 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach wynika, że istnieje otwarty katalog dodatkowych świadczeń, które mogą być przyznane członkom zarządu w uchwale w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu, a w konsekwencji w umowie o zarządzanie. W związku z tym dodatkowe świadczenia, w tym prawo do zwrotu kosztów delegacji czy szkoleń, powinny być umocowane w uchwale w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń zarządu.

6. RN w § 6 umowy na świadczenie usług zarządzania, zawartej w dniu 17 grudnia 2024 r. z byłym Prezesem TK, zawarła zgodę na dokonywanie zwrotu kosztów używania do celów służbowych prywatnego samochodu osobowego, z miesięcznym limitem przebiegu kilometrów w jazdach lokalnych w wysokości 300 km, pomimo że tego rodzaju świadczenie dodatkowe nie zostało określone w uchwale ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu.

(akta kontroli str. 1230-1232,1332-1337)

Przewodnicząca RN, zeznała, że *taki zapis pojawił się w ramach kontynuacji uprawnień do ryczałtu, wynikającego z umowy dotyczącej korzystania z prywatnego samochodu do celów służbowych z osobą p.o. Prezesa (...)* Ponadto Rada Nadzorcza zatwierdziła taką treść umowy.

(akta kontroli str. 1456)

7. W § 1 ust. 2 uchwały ZZW w sprawie wynagrodzeń członków organu nadzorczego wynagrodzenie miesięczne dla Przewodniczącego RN zostało podwyższone o 20%, co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w Spółkach. Stosownie do tego uregulowania projekt uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu nadzorczego może przewidywać podwyższenie tego wynagrodzenia do 10% w stosunku do wysokości określonej w ust. 1, ze względu na funkcję pełnioną w organie nadzorczym spółki lub uczestnictwo w funkcjonującym w jego ramach Komitecie. Skutkiem tego osobom pełniącym funkcje przewodniczących RN w

latach 2022-2024 wypłacono zawyżoną kwotę wynagrodzenia w łącznej wysokości 7 640,17 zł⁷³.

(akta kontroli str. 1256,1592)

Burmistrz wyjaśniła, że *ustalony, uchwałami Zgromadzenia Wspólników spółek (BZUK, MPEC, MPWiK) w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu nadzorczego, mnożnik na poziomie 0,23 powoduje, że wynagrodzenie miesięczne Przewodniczącego Rady Nadzorczej- mimo podwyższenia o 20% - ma się zawierać w dopuszczalnej wysokości wynagrodzenia miesięcznego określonego w art. 10 ust. 1 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (...) Zapisy art. 10 ust. 2 ww. ustawy przewidują możliwość podwyższenie wynagrodzenia członków organu nadzorczego do 10% w stosunku do wysokości określonej w ust. 1 – to skoro poziom wynagrodzenia miesięcznego Przewodniczącego Rady Nadzorczej (z uwagi na zastosowany mnożnik) ma nie przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ust. 1 – tak więc zapisy ust. 2 nie mają zastosowania. Były burmistrz zeznał – Nie jestem prawnikiem, sprawy te konsultowałem z prawnikami Urzędu, na podstawie ich zdania podjąłem taką decyzję.*

(akta kontroli str.1398, 1527-1528)

8. Wynagrodzenie członków RN naliczano i wypłacano w wysokości określonej przez zgromadzenie wspólników, jednak przy jego naliczaniu nie uwzględniono przepisów ustaw o budżetach⁷⁴. W latach 2022-2024 wynagrodzenie członków ustalano w odniesieniu do poziomu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w czwartych kwartałach poprzedzających rok wypłaty. Tym samym łącznie wypłacona wartość wynagrodzeń członków RN była wyższa o 96 368,53 zł od wartości wynikającej z zamrożonej podstawy i ustalonego poziomu mnożnika (0,23) przyjętego w Uchwale ZZW w sprawie wynagrodzeń członków organu nadzorczego.

(akta kontroli str. 1256, 1263-1265, 1475-1485,1529-1536,1582-1591)

W sprawie przyczyn niestosowania ustaw o budżetach przy naliczaniu i wypłacie wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej Prezes wyjaśnił, że *wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej naliczano oraz wypłacano w odniesieniu do poziomu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (określonego przez Prezesa GUS) w czwartych kwartałach poprzedzających rok wypłaty. Podstawą naliczania i wypłaty wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej w Miejskim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji w Bochni Sp. z o.o. była Uchwała nr 8/2017 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników MPWiK w Bochni Sp. z o.o. z dnia 22 czerwca 2017r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu nadzorczego. Ponadto Były Prezes Zbigniew Rachwał wyjaśnił, że wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej nie były wygórowane. Opierałem się na Uchwale Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników. Kwoty wypłacane członkom Rady nie przekraczały kwot, które mogli otrzymać członkowie Rady. Informacje o wynagrodzeniach były*

⁷³ 2 208,19 zł w roku 2022, 1 922,52 zł w roku 2023 i 3 509,46 zł w roku 2024.

⁷⁴ W latach 2022-2024 (z wyjątkiem stycznia i lutego 2024 r.) podstawa wymiaru na podstawie przepisów ustaw o budżetach została zamrożona na poziomie 4 403,78 zł i stanowiła równowartość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat z zysku w czwartym kwartale 2016 r. określonego obwieszczeniem Prezesa GUS z dnia 18 stycznia 2017 r.

wykazywane w sprawozdaniach finansowych. Nie dostawałem żadnych sygnałów np. od Burmistrza czy z Urzędu Miasta w tym zakresie.

(akta kontroli str.1159-1164, 1392)

NIK zwraca uwagę, że przepisy rangi ustawowej mają pierwszeństwo w stosowaniu. Zamrożona przepisami ustaw o budżetach podstawa naliczania wynagrodzenia nie pozwalała na stosowanie innych podstaw w dowolny sposób np. w postaci waloryzowania wynagrodzenia poprzez stosowanie co roku zmienianego przez GUS wskaźnika.

Jednocześnie NIK dostrzega, że wypłacone wartości wynagrodzeń członków RN nie przekroczyły maksymalnego dopuszczalnego wynagrodzenia dla członków RN wynoszącego zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o wynagrodzeniach (w kontekście skali działalności spółki) 3 302,84 zł miesięcznie (przy zastosowaniu dopuszczalnego maksymalnego mnożnika określonego w ustawie 0,75)⁷⁵.

OCENA CZĄSTKOWA

ZW w prawidłowy sposób określiło poziom wynagrodzenia podstawowego Prezesa Zarządu. Wynagrodzenia stałe i zmienne Prezesa Zarządu zostały naliczone i wypłacone w należnych kwotach, zgodnie z ustawą o wynagrodzeniach w spółkach oraz z uwzględnieniem ustaw o budżetach. Wynagrodzenie zmienne zostało uzależnione od poziomu realizacji celów zarządczych, przy czym RN w uchwale w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków zarządu nie określiła, w zakresie wskazanego celu zarządczego dotyczącego *realizacji projektów ze środków zewnętrznych*, kryteriów jego realizacji i rozliczania, co stanowiło niewykonanie obowiązku wskazanego w uchwale ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń organu zarządzającego.

Rada Nadzorcza przyznała Prezesowi Zarządu dodatkowe świadczenia, pomimo że nie zostały one określone w uchwale Zgromadzenia Wspólników w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego, co było niezgodne z art. 5 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w Spółkach.

W latach 2022-2024 członkowie Rady Nadzorczej pobierali wynagrodzenie w wysokości określonej w uchwale ZZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu nadzorczego, jednak wprowadzone przepisy ww. uchwały były niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w związku z podwyższeniem wartości wynagrodzenia miesięcznego Przewodniczącego Rady Nadzorczej o 20% wartości wynagrodzenia miesięcznego członka Rady Nadzorczej, podczas gdy ustawowy limit takiej podwyżki został określony na poziomie 10%. Ponadto naliczając i wypłacając wynagrodzenie członkom Rady Nadzorczej, nie uwzględniano przepisów ustaw o budżetach.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę i wnioski:

Uwagi Działania Spółki dotyczące udzielania darowizn, chociaż niezabronione przepisami prawa, posłużyły do finansowania przedsięwzięć niezwiązanych z celami określonymi w umowie spółki. Dobrą praktyką w tym zakresie mogłoby być opracowanie i wdrożenie uregulowań wewnętrznych, tak aby dokonywać

⁷⁵ Maksymalna wypłacana w roku 2024 kwota miesięcznego wynagrodzenia dla Członka RN wynosiła 1 786,55 zł miesięcznie.

wyboru podmiotów korzystających ze wsparcia finansowego ze strony MPWIK po uprzedniej analizie przeznaczenia tych środków.

- Wnioski
1. Zawarcie pisemnych umów z Gminnym Zakładem Wodociągów i Kanalizacji w Siedlcu określających warunki sprzedaży wody i odbioru ścieków.
 2. Podjęcie działań w celu ubezpieczenia kluczowego mienia dla prowadzonej działalności Spółki według jego wartości odtworzeniowej.
 3. Ustalenie obiektywnych i mierzalnych kryteriów realizacji i rozliczania wyznaczonego celu zarządczego dla Prezesa Zarządu dotyczącego realizacji projektów ze środków zewnętrznych.
 4. Zapewnienie zgodności postanowień umowy o świadczenie usług zarządzania z uchwałami ZW w zakresie dotyczącym pokrywania przez Spółkę kosztów ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków wobec Spółki, związanych z wykonywaniem umowy.
 5. Podjęcie działań zmierzających do odzyskania przez Spółkę środków przekazanych p.o. Prezesa w ramach ryczału miesięcznego na podstawie umowy zawartej w dniu 1 października 2024 r. dotyczącej korzystania z prywatnego samochodu do celów służbowych.
 6. Zapewnienie zgodności postanowień umowy o świadczenie usług zarządzania z uchwałami ZW w zakresie dotyczącym pokrywania przez Spółkę kosztów podróży oraz kosztów szkoleń podnoszących kompetencje, związanych z wykonywaniem umowy, jak również podjęcie działań zmierzających do odzyskania przez Spółkę środków przekazanych na sfinansowanie Prezesowi tych kosztów.
 7. Zapewnienie zgodności postanowień umowy o świadczenie usług zarządzania z uchwałami ZW w zakresie dotyczącym dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych prywatnego samochodu osobowego, z miesięcznym limitem przebiegu kilometrów w jazdach lokalnych w wysokości 300 km.
 8. Podjęcie działań w celu doprowadzenia do zgodności uchwały Zgromadzenia Wspólników w sprawie wynagrodzeń członków organu nadzorczego w zakresie art. 10 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.
 9. Podjęcie działań zmierzających do odzyskania przez Spółkę wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej, które zostało przyznane w zawyżonej wysokości w związku z naruszeniem ustawy o wynagrodzeniach w spółkach oraz niestosowaniem ustaw okołobudżetowych przy naliczaniu tych wynagrodzeń.
 10. Naliczanie i wypłacanie miesięcznych wynagrodzeń członków RN z uwzględnieniem obowiązujących przepisów ustaw okołobudżetowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje *prawo zgłoszenia* na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń,

zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, 31 października 2025 r.

Kontroler

Tadeusz Woźniak
specjalista kontroli państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Krakowie

Dyrektor
Janusz Klimek

/podpisano elektronicznie/